

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVII

Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, BALANDIS — APRIL 21, 1983

Nr. 78

LKB KRONIKA Nr. 55

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

Viduklė (Raseinių raj.). 1982 m. spalio 1 d. i. Viduklės kelbonių kartu su Viduklės apylinkės pirmininku E. Kringeliu atvyko nepažįstama moteris. Klebonui kun. Alfonsui Svarinskui paprašius prisistatyti, moteris pavardės nepasakė.

Nepažįstamoji pateikė klebonui RRT įgaliojimo P. Anilionio raštą — įspėjimą:

„1982 m. rugsėjo 8-15 d. kun. A. Svarinskas atlikinėjo religines apeigas, sakė neatitinkančius tiesos šmeižikiško ir antisovietinio turinio pamokslus Šiluvoje (Raseinių raj.).

Pažymėtina, kad tokie atvejai, kai kun. A. Svarinskas lankosi kitoose religiniuose susivienijimuose ir ten atlieka religines apeigas, yra ne vieninteliai ir ne tik Kauno arkivyskupijos teritorijoje.

Pakartotinai reikalauju Viduklės religinio susivienijimo kleboną kun. A. Svarinską, s. Vachov, laikytis religinių kulto įstatymų ir dar kartą įspėju, kad už įstatymų pažeidėjimus jis gali būti patrauktas atsakomybėn.

Tarybos įgaliojimas (P. Anilionis) (parašas)

Viduklės parapijos klebonas kun. Alfonsas Svarinskas po įspėjimo nepasirašė.

Viduklė (Raseinių raj.). 1982 m. spalio 28 d. i. Viduklės parapijos kleboniją pas kun. Alfonsą Svarinską atvyko apylinkės pirmininkas E. Kringelis su įspėjimu, draudžiančiu lapkričio 1 d. tikintiesiems organizuoti eiti į kapines pagerbti savo mirusiųjų. Priešingu atveju bus pažeistas 1965 m. gegužės 12 d. įsakas. Be to, pastaruoju metu plinta gyvulių snukio-nagų liga, — aiškino pirmininkas E. Kringelis, — todėl bet kokios masiniai renginiai uždrausti. Klebonas po įspėjimo nepasirašė.

Sovietai laužo pašto taisykles

Jungtinių Amerikos Valstybių valdžios įstaigos ruošiasi išskirti sovietų vykdomus pašto taisyklių ir susitarimų pažeidimus. Tam tikslui dabar yra renkama dokumentacija. Dokumentacijos rinkimu rūpinasi Amerikos Kongreso pašto komisijos narys kongresmenas Benjamin Gilman iš New Yorko, taip pat Amerikos pašto tarptautinis skyrius. Kongresmenas Gilman kreipėsi taip pat ir į lietuvių organizacijas, prašydamas suteikti konkrečių informacijų, kaip sovietai nepripažįsta šio užsienio i Lietuvą siunčiamus laiškus, delsia juos pristatyti, taip pat kaip sovietai samoningai kliudo bei sulauko savo piliečių paštą. Sovietų vykdomi pašto taisyklių bei susitarimų pažeidimai ypač liečia laiškus, kurie yra siunčiami Sibiro kaliniam. Tie laišukai dažniausiai grįžta siuntėjui arba yra konfiskuojami. Amerikos pašto tarptautinis skyrius, kreipdamasis į lietuvių organizacijas, paprašė perduoti paštui Sibiro kaliniam adresuotus laiškus, kurie grįžta su pažymėjimu, jog adresatas yra

Tą pačią dieną kun. Alf. Svarinską iškvietė į Raseinių raj. Vyk. komitetą, kur pakartotinai jam buvo pateiktas analoginio turinio įspėjimas ir liepta po juo pasirašyti. Motyvuodamas tuo, kad „jei ateistai eina į kapines, tai gali eiti ir katalikai, nes visi piliečiai, kaip tvirtina LTSR Konstitucijos 32 str., prieš įstatymus lygūs“, kun. Alfonsas Svarinskas pasirašyti atsisakė.

Lapkričio 1-ą dieną nuo vidurdienio Viduklės mieste lyje buvo pilna milicijos ir saugumiečių. Autoinspekcija stabdė visas į miestelį įvažiuojančias mašinas ir praleisdavo tik miestelio gyventojus, toliau gyvenantys bei svečiai kapines galėjo pasiekti tik pėsti. Po pietų, 17 val., jaunimas, apsirengęs tautiniais drabužiais, kunigas ir didžiulė minia tikinčiųjų (maždaug 1,000-1,500 žmonių) procesijos tvarka — su kryžiumi ir gedulingomis vėliavomis priešakyje — giedodami Visų šventųjų litanią, iš bažnyčios patraukė į kapines. Valdžios pareigūnai automašinomis užjo iš vieno miestelio galo į kitą ir, atsidarę duris, demonstratyviai fotografavo eiseną. Netoli kapų vienas civiliai apsirengęs vyras fotografavo kiekvieną jaunimo gretą. Autoinspekcijos darbuotojai kalbėjosi tarp savęs: „Kam jie čia mas atvežė, juk žmonės taip tvarkingai eina, kad net gražu žiūrėti... Jie ir vėl save apsiuokė“.

I gaisrinės pastatą, esantį netoli bažnyčios, čekistai iškvietė Viduklės tarybinio ūkio direktorių Letuką ir įsakė atpažinti eisenoje dalyvaujančius ūkio žmones. Pastarasis, atsisakė, kad lauke prieblaunda ir rūkas, atsisakė paklusti.

Kapinėse ateistai, norėdami trukdyti tikintiesiems, leido garsiakalbius.

(Bus daugiau)

Amerikos ambasadorius Libane Robert Dillon (dešinėje) ir spaudos sekretorius John Reid, kuris buvo sužeistas ambasados Beirute susprogdinime, atsakinėja į korespondentų klausimus.

Libano spauda rašo, kad pasikėsintojai norėjo nužudyti specialų JAV pasiuntinį Philip Habibą, kuris tuo metu buvo iš ambasados išvykęs pas Libano prezidentą Gemayelį.

Arabas ižeidė žydų delegaciją

Varšuva. — Lenkijos vyriausybė ir komunistų partijos politbiuras paskelbė oficialų įspėjimą pogrindžio „Solidarumo“ vadams. Šie ekstremistai ir užsienio manipulatoriai pasirinko pavojingą kelią, sakoma pareiškimė. Jie bando iškviesti nuotykių, planuoja provokuoti incidentus, išsina prieš tautos vienybę. Vyriausybė griežtai atsakys i bet kuriuos bandymus pakirsti rimtį ir tvarką, sakoma pareiškimė.

Kaip žinoma, prieš savaitę pogrindžio vadai paskelbė atsisaukimą, ragindami lenkus demonstruoti gegužės 1 d. progą. Tokios demonstracijos ir kiti nelegalūs veiksmai siekia pavojingo susikirtimo su valdžia.

Lenkijos teisingumo organai vėl apkaltino Janusz Onuszkiewicz, kuris pasakė trumpą kalbą prie Varšuvos gėto žuvusiųjų paminklo. Jis apkaltintas nelegalios demonstracijos organizavimu ir kita pogrindžio veikla.

Lenkijos valdžios pareiškimams tvirtina, kad pogrindžio diversantai siekia suardyti numatytą popiežiaus Jono Pauliaus II vizitą. Valdžios atstovas J. Urban pasakė spaudos konferencijoje, kad radikalai planuoja sudaryti tokias sąlygas, kad popiežius negalėtų atvykti birželio mėnesį. Valdžios kritikai kalba, kad kaip tik tą vizitą suardyti planuoja vyriausybė, o ne „Solidarumo“ vadai. Komunistai tik ieško „atpikimo ožio“, kuris bus kaltinamas dėl vizito atšaukimo ar jo atidėjimo.

„Solidarumo“ pirmininkas Walesa vėl buvo tardomas policijos štabe. Šį kartą jį klausinėjo apie „Solidarumo“ lėšas. Valdžia kaltina, kad dabartinio unijos pogrindžio vienas iš vadų, buvęs Wrocławio skyriaus vadas Josef Piniator, kuris pasirašė minėtą atsisaukimą su kitais valdžios gaudomais unijos vadais, išėjo į pabėgimą ar nuslėpė apie 1 mil. dol. „Solidarumo“ pinigų, prieš paskelbiant karinę padėtį 1981 m. gruodžio 13 d.

Walesa, grįžęs iš milicijos tardymo, pasakė kores-

pondentams, kad per tris dienas jis buvo tardomas tris kartus. Jei jie planuoja klausinėti mane apie kiekvieną „Solidarumo“ narį, kurių buvo 10 milijonų, tai aš būsiu užimtas iki pasikėsinės savo gyvenimo dienos“, pasakė Walesa.

Oficialiame Varšuvos žydų gėto sukilimo minėjime prie paminklo žuvusiems vainiką padėjo ir Palestinos Laisvimo Organizacijos ambasadorius Fouad Yassen. Po ceremonijų jis pasakė korespondentams, kad jis pagerbė žuvusius žydus, nes jie kovojo prieš nacius. Jie yra herojai, lygiai kaip ir palestiniečiai, kurie dabar kenčia nuo naujųjų nacių. O tie naciai yra sionistai ir Izraelis, pasakė arabas.

I tai atsiliepė Izraelio švietimo ministeris Z. Hammer, ragindamas Izraelio delegaciją tuoj grįžti namo. Tuo metu burmistras Shlomo Lahat, kuris vadovauja Izraelio delegacijai Varšuvos minėjime, pasakė: „Žudikai įsibrovė į Varšuvos gėto herojų pagerbimo ceremonijas. Varšuvos valdžia sulaužė pažadus, kad i minėjimą nebus įleisti Izraelio moterų ir vaikų žudytų. Tai yra pasišaipymas iš gėto kovotojų, pasakė Lahat.

Meksikai rūpi kaimynų taika

Meksika. — Sekretorius Shultz baigė savo pasitarimus Meksikoje. Paskelbtame bendrame komunikate sakoma, kad Centrinėje Amerikoje bus siekiama spręsti problemas dialogais, derybomis, kad nekiltų karinis konfliktas.

Susitarta, kad prezidentas Reaganas šiais metais aplankys Meksiką, tačiau nenustatyta, kada tai įvyks. Meksikos užsienio reikalų ministeris Sepulveda išvyko į Panamą, kur susitiks su Venecuolos, Kolumbijos, Panamos ministeriais ir tarsis, kaip išvengti karinių konfliktų Nikaragvoje, Salvadore. Meksika reikalauja, kad i Centro Amerikos pasiūlytų visos svetimų valstybių karinės jėgos ir kad visi ginčai būtų sprendžiami derybomis.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Atstovų Rūmų užsienio reikalų komitetas atmetė vyriausybės prašymą suteikti Salvadorui dar 50 mil. dol. karinės paramos.

— Amerika apkaltino du Kubos atstovybės prie Jungtinių Tautų diplomatus šnipinėjimu ir pareikalavo, kad jie išvažiuotų per 48 val.

— Argentinos žuvusiųjų Falklando konflikte giminės planuoja netrukus važiuoti i Falklandą (Malvinų salas) aplankyti ten palaidotų giminaičių kapus. Organizacija paprašė Britanijos leidimo, tačiau iki šiol jo nesulaukė.

— Italijos karo aviacija siūmet jau 12 kartų „palydėjo“ Libijos lėktuvus, pažeidžiančius Italijos oro erdvę.

Raketų planas eina į Kongresą

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas priėmė specialios komisijos pasiūlymą, kuris numato patalpinti naujas MX raketas senuose „Minuteman“ raketų lizduose. Šalia 100 naujų raketų su 10 branduolinių užtaisų kiekviename, komisija, sudaryta iš abiejų partijų politikų ir karininkų, rekomendavo įsigyti ir naujų, nedidelių, vienagalvių raketų sistemą. Dabar šias rekomendacijas turės patvirtinti Kongresas. Čia yra nemažai kritikų, kurie tvirtina, kad Amerikai iš viso nereikia MX raketų, kurių pagaminimas ir išdėstymas kainuotų 16,6 bil. dol.

Naujas Izraelio štabo viršininkas

Jeruzalė. — Izraelyje pasikeitė kariuomenės štabo viršininkas. Buvęs toje vietoje gen. Rafael Eytan pasitraukė i atsargą. Jis buvo minėtas ir valstybinės teisingumo komisijos raporte, kuris nagrinėjo palestiniečių stovyklų Libane skerdynes. Nauju štabo viršininku paskirtas generolas Moshe Levy, gimęs Izraelyje, tačiau jo tėvai atsikėlė i Iraką. Jis yra ilgametis parašiutininkų karininkas. Po komisijos raporto buvo pakeistas kariuomenės žvalgybos viršininkas ir Izraelio jėgų Beiruto apylinkėje vadas.

Libane veikia Irano fanatikai

Beirutas. — Nors prezidentas Reaganas po JAV ambasados Beirute susprogdinimo pareiškė, kad Amerika toliau tęs savo veiklą Libane ir teroristų nebos, stebėtojai mano, kad Kongrese atsiras spaudimas vyriausybei ištraukti iš Libano marinių jėgas. Amerikos ambasada Beirute puola ma ne pirmą kartą. Tarp 1978 ir 1982 metų i ambasadą pataikė keturios raketos, kurios padarė sužalojimų, bet žmonių aukų nebuvo. Tuos puolimus vykdė įvairios kairiųjų palestiniečių grupės.

Šį kartą ambasados sprogdinimą sukėlė Islamo Jihad (švento karo) organizacija, kuri savo vadu laiko Irano ajatolą Khomeinį. Po sprogdinimo nežinomas vyras paskambino Libano „Al Liwa“ laikraščiui ir pasakė, kad ambasados puolimas yra dalis Irano revoliucijos kovos prieš imperialistinius taikinius visame pasaulyje. Imperialistai bus toliau puolami, įskaitant ir Libane esančius karinius dalinius.

Islam o Jihad organizacija laikoma atsakinga ir dėl didelių bombos sprogdinimų pernai gegužės 24 prie Prancūzijos ambasados, kur žuvo 12 žmonių ir 27 buvo sužeisti. Puolimai prieš prancūzų įstai-gas prasidėjo prieš dvejus metus, kai paaiškėjo, kad Irakas, kariaujantis su Iranu,

Kinija dar kartą įspėjo Vietnamą

Pekinas. — Kinijos spauda paskelbė, kad Vietnamo artilerija apšaudė Kinijos pasienį. Kinijos valdžia paskelbė naują įspėjimą Vietnamui. Šis turi tuoj sustabdyti provokacijas, kitaip Kinija bus verčiama gintis.

Kinų žinių agentūra skelbia, kad vietnamiečių artilerija sugriovė mokyklą, ligoninę, privačius namus. Apie 3,000 žmonių turėjo pabėgti iš apšaudomo miesto Pingmeng. Užsienio stebėtojai mano, kad šis susikirtimas yra rimčiausias nuo 1981 m. Kambodijos princas Sihanoukas pareiškė spaudai, kad Kinija nesiųs kariuomenės i Vietnamą, tačiau, jei Vietnamas puldins Kiniją, bus proga „duoti Vietnamui antrą pamoką“. Princas padėjo Kinijos vyriausybei, kad ji teikia Kambodijos laisvės kovotojams karinę ir ekonominę paramą.

Maskvoje „Izvestija“ paskelbė, jog santykiai su Kinija negerėja, nežiūrint Maskvos pastangų. Nors Pekino valdžia kalba apie detantę ir santykių gerinimą, jos veiksmai nesiderina su pareiškimais. Kinijos spauda neatsisako pareiškimų, kurie nuodija atmosferą savo antitarybinėmis idėjomis, rašo laikraštis.

— Estijos komunistų partijos pirmasis sekretorius Karl Vaino rašo partijos žurnale, kad lenkų „Solidarumo“ judėjimas buvo iššaukęs pasipriešinimą vyriausybei i Estijoje. Vyriausybė turėjo mobilizuoti visas savo jėgas kontrolei atstatyti, rašo Vaino.

— Amerikos ir Maroko karinės jėgos pradėjo jungtinius pratimus.

gauna Prancūzijos ginklų. Prieš dvi savaites Libane buvo suimtas savištas radikalas, kaltinamas prancūzų ambasadoriaus Louis Delamare nužudymu 1981 m.

Libano šitaiti yra įsikūrę Libano Baalbako mieste, 80 mylių nuo Beiruto. Tas miestas yra Sirijos okupuotame plote. Islamo karinis vadovas yra Hussein Musavi, įsteigęs vadinamą Amal grupę. Baalbake yra ir apie 350 iranietų revoliucinės gvardijos narių. Iranas atsiuntė šį dalinį i Libaną pernai birželio mėn. kovoti prieš Izraelio invaziją. Sustojus karo veiksmams, irančiai nutarė pasilikti Libane, kurio vyriausybė įjungė irančius i svetimų kariuomenių, kurios turėtų pasitraukti i Libano, sąrašą, greta Izraelio, Sirijos ir PLO. Libano vyriausybė jau vasario mėn. paskelbė įsakymą suimti Amal grupės vadą Musavi, nes jo privačios kariuomenės būriai puldinėja ir Libane esančius karinius dalinius.

Libano musulmonų tarpe yra apie milijoną šijtų. Jų dvasinis vadovas buvo ajatola Musa al Sadre, ajatolos Khomeino mokinys ir sekėjas. Jis dingo 1978 m. nuvykęs i Libiją. Iranas tvirtina, kad ajatola al Sadre mirė Irako kalėjime.

Persų musulmonų Amal grupę gyrei, kad ji susprogdino 1981 m. gruodžio mėn. Irako ambasadą Beirute. Tada žuvo 72 žmonės, jų tarpe Irako ambasadorius. Vakarų Beirute 1976 m. birželio mėn. buvo JAV ambasadorius Francis Meloy ir jo patarėjas Robert Waring. Tuo metu buvo kaltinami kairių palestiniečių grupių teroristai. Manoma, kad praeis daug laiko, kol Libane pasibaigs teroro veiksmai.

Libanas gaudo teroristus

Beirutas. — JAV ambasados gruviėsiuose buvo rasta daugiau žuvusių. Iš viso teroristų sprogdime žuvo 9 amerikiečiai. Pirmadienio sprogimas pareikalavo 40 gyvybių. Libano policija suėmė apie 100 asmenų, ieškodama ambasados užpuolikų. Sakoma, kad prie pastato sprogo apie 300 svarų dinamito bomba.

Kaip žinoma, šalia šijtų sektos kovos organizacijos dar dvi arabų grupės pasigyrė padėjusios bomba. Viena grupė yra „Keršto sąjunga už Sabros ir Shatilos kankinimą“. Atstovų Rūmų užsienio reikalų komitetas patvirtino 251 mil. dol. paramą Libanui, tačiau įrašė papildymą, kuris reikalauja Kongreso pritarimo JAV marinių siuntimui i Libaną.

KALENDORIUS

Balandžio 21 d.: Anzelmą, Oportuna, Milgedas, Argela. Balandžio 22 d.: Soterą, Tarbulą, Jašbutą, Nėrdą.

Saulė teka 5:03, leidžiasi 6:36.

ORAS

Saulėta, temperatūra diena 65 l., naktį 40 l.

MŪSŲ ABITURIENTAI

Tracinis Detroito abiturientų pokylis šiemet įvyks šeštadienį, balandžio 30 d. Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Pradžią 7 val. vak. Detroito ir apylinkių lietuvių visuomenė, o ypač jaunimas kviečiami ir laukiami.

Tėvų Komitetas

DANUTĖ PETRUSEVIČIŪTĖ

Danutė šiais metais geriausiai pažymiais baigia Kingswood mokyklos dvyliką skyrių. Priklauso Karaliaus Mindaugo ateitininkų kuopai, kurios valdyboje eina išdinininkės pareigas. Dainuoja parapijos choro ir žaidžia tinklinį Detroito "Kovo" tinklininkų komandoje. Ateinantį rudenį Tulane universitete pradės studijas ruošdamasi odontologės profesijai.

VILIJA M. SMALINSKAITĖ

Vilija Marija Smalinskaitė, gyvenanti Livonia, Mich., šiemet baigia Ladywood gimnaziją ir "Žiburio" liuanistinės mokyklos dvyliką skyrių. Dainuoja Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Jaunimo choro. Priklauso "Audinio" tautinių šokių sambūriui ir sporto klubui "Kovas". Yra lankiusi piano ir baletu studijas. Laisvalaikio domisi kulinarija. Mėgsta slidinėti ir žaisti tenisą. Studijuos medicinos technologiją Eastern Michigan universitete.

ROMA SVERAITĖ

Roma šį pavasarį baigia Crestwood gimnaziją. Gimnazijoje veikliai reikiškesi orkest-

re, slidinėjimo klube, KEY klube ir keturis metus žaidė tinklinio komandoje. Sava ir miela jai ir lietuviška veikla: ji — "Gabijos" tunte vyr. skautė, sporto klubo "Kovas" narė. Dainuoja chore, skambino kanklėmis.

Laisvalaikiais mėgsta sportuoti, rankdarbius ir klausyti modernios muzikos. Rudenį pradės biznio administracijos studijas Henry Ford Community College.

DANUTĖ GILVYDYTĖ

Danutė Gilvydytė, Dalios ir Jaunio Gilvydžių duktė, šiais metais baigia Birmingham W.E. Groves gimnaziją. Gimnazijoje aktyviai reikiškesi studentų valdyboje. Priklauso National Honor Society. Yra pasižymėjusi gimnazijos debatų konkursuose. Redagavo mokyklos metraščių. Žaidė gimnazijos tinklinio komandoje. Baigė "Žiburio" liuanistinės mokyklos dvyliką skyrių. Aktyvi skautė. Dainuoja Detroito Jaunimo choro. Priklauso sporto klubo "Kovas" tinklinio komandai. Dvyliką metų mokosi ir skambina pianinu. Priklauso National Piano Guild, kur aktyviai dalyvauja pianino konkursuose. Šį rudenį Danutė University of Michigan — Ann Arbor pradės chemijos ir biologijos studijas.

LIDIJA GILVYDYTĖ

Lidija Gilvydytė, duktė Mindaugo ir Reginos Gilvydžių, baigia Farmingtono Harrison gimnaziją. Lidija, būdama viena iš geriausių mokinių, gimnaziją baigia priklausydama National Honor Society ir Phi Beta Kappa garbės organizacijoms. Studijuos cheminę inžineriją Wayne State universitete iš kurio už pasižymėjimą moksle gavo ketverių metų stipendiją. Tokia pat stipendiją jai siūlo Miami universitetas Floridoje.

Gimnazijoje Lidija aktyviai reikiškesi metraščių redakcijoje, dramos klube, prancūzų kalbos klube ir sporte. Paskutinius trejus metus atstovavo gimnazijai krepšinio ir tinklinio komandose.

"Aušros" šimtmečio minėjimo Detroito garbės prezidentas. Iš k. minėjimo rengimo komiteto pirm. Antanas Musteikis, Sv. Antano liet. parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas, paskaitininkas dr. Algirdas Budreckas, chorvedis muz.

Stasys Slizys, "Aušros" laikų parodėlės paruošėjas Algirdas Vaitiekaitis, meniškai salę įvykiui išdėkavęs Mykolas Abarijus ir minėjimą pravedęs Albertas Misiūnas.

Nuotr. K. Sragausko

ISPŪDINGAS "AUŠROS" MINĖJIMAS DETROITE

Minėjimas buvo pradėtas balandžio 10 d. 10:30 val. r. šv. Mišiomis, kurias Sv. Antano parapijos bažnyčioje už gyvus ir mirusius spaudos darbuotojus aukėjo ir pamokslą pasakė parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas. Auką prie altoriaus nešė D. L. K. Birutės draugijos Detroito skyriaus pirmininkė Kristina Daugvydienė ir renginio komiteto pirmininkas Antanas Musteikis. Mišių metu giedojo muz. St. Slizis vadovaujamas parapijos choras.

"Aušros" minėjimas — akademija vyko gražiai papuoštoje parapijos salėje. Naujai įrengtos scenos gale įspūdingas Mykolas Abarijus pieštas didelis plakatas, kurio kairėje pusėje dr. Jono Basanavičiaus portretas su jo gimimo ir mirimo datomis. Dešinėje — Gedimino pilis ir netoli jos knygas nešęs knygnešys. Plakato viršuje užrašas "100 Metų", o viduryje — rūtų vainikas pirmojo "Aušros" Nr. viršelis ir datos: 1883 — 1983. Kairėje stovėjo JAV, o dešinėje — Lietuvos vėliavos. Naujai įrengta scena — paukštininkas gražiai atrodė. Scenos mecenatai yra Ona ir Česlovas Šadeikis.

Ant prezidento stalo stovėjo lietuviška vėliavėlė ir Gedimino stulpai, kuriuose figūravo maža Lietuvos Vytis, Šaulių ženklas ir gintaro gabalėlis. Stalas apdengtas lietuviškų ornamentų staltiese. Prie pulsto kabėjo audinys su jame jaustu Lietuvos himnu.

12:00 val. Akademiją — Minėjimą pradėjo iš devynių organizacijų sudaryto komiteto pirmininkas Antanas Musteikis. Pasveikines programos atlikėjas ir į minėjimą atsilankiusius, savo žodyje paminėjo dvi aušras. Viena aušra, kuri kiekvieną rytą žadino lietuvių ūkininką keltis ir eiti prie darbo, o kita — lietuvių sukurtoji spausdintoji "Aušra", kuri pažadino lietuvių šviesuomenę siekti lietuviams ir Lietuvai laisvės ir išsivaduoti iš rusiškų okupanto vergijos. Toli mesnei programai vesti buvo pakviestas Vilniaus Krašto lietuvių sąjungos pirmininkas Albertas Misiūnas. Į garbės prezidentumą buvo pakviesti: Sv. Antano parapijos

Pereitais ir šiais metais buvo apdovanota kaip geriausia tinklinio žaidėja komandoje. Šiemet buvo tos komandos kapitone. Taip pat šiemet buvo visų gimnazijos sportininkų ir sportininkių išrinkta kaip daugiausiai sportui atsidavusi atletė.

Lidija yra skautė ir priklausė "Gabijos tuntu". Dainuoja Detroito jaunimo choro.

Lidija gegužės mėnesį baigia ir "Žiburio" liuanistinės mokyklą. Savo klasėje daugelį metų buvo pirmąja mokinė.

klebonas kun. Alfonsas Babonas, minėjimo komiteto pirmininkas Antanas Musteikis, paskaitininkas dr. Algirdas Budreckas, parapijos choro vadovas muz. Stasys Slizys, "Aušros" gadinės spaudos rengėjas Algirdas Vaitiekaitis ir salės puošėjas Mykolas Abarijus. Vytė Snapštytė ir Julija Žebraitytė prezidentui nariams, o taip pat Vytai Ogilviui, Viktorui Veselkai ir Juozui Jasiūnui prisegė po baltą gėlę.

Kun. Alfonsas Babonas sukalbėjo invokaciją, kurioje paminėjo mūsų tautos vargus ir kančias, prisiminė didvyrius, kurie Lietuvai nešė šviesą, kad Lietuva nebūtų tamsi ir juoda...

Po invokacijos Albertas Misiūnas atsilankiusius supažindino su paskaitininku dr. Algirdu Budreckiu. Algirdas Budreckis gimė JAV ir mažas buvo nuvežtas į Lietuvą. 1940 m. grįžo į JAV ir čia baigė pradžios, vidurinius ir aukštųjų mokslo. Visuomenininkas, priklausė keletai organizacijų ir dirba su jauniu. Jo senelis kilęs iš Vilniaus krašto, todėl ir jis priklausė Vilniaus lietuvių sąjungai, yra sąjungos garbės narys.

Paskaitininkas dr. Algirdas Budreckis savo 55 minučių paskaitoje paminėjo, kad "Aušra" nebuvo pirmutinis lietuvių laikraštis. Jau ir prieš "Aušrą"ėjo keli lietuviški laikraščiai. Papasakojo "Aušros" atsiradimo istoriją, to meto lietuvių nuotaikas, "Aušros" turinį ir artimesnius jos bendradarbius. Paskaita buvo turininga ir įdomi.

Po dešimties minučių pertraukos buvo meninė programos dalis, kurioje muziko Stasio Slizio vadovaujamas moterų choras padainavo Br. Budriūno kantatos "Tėviškės namai" pirmąją dalį. Dailiojo žodžio sakytojas aktorius Vytautas Ogilvis padėklavom ankstyvesniųjų rašytojų kūrinis: Maironio "Miškas ūžia", Almino "Arkliai, keleviai ir šunys" ir kitų — "Atsisveikinimas su Žemaitija" ir "Beraštis". Klausytojai jam padėjo ilgais plojimais. Muz. Stasio Slizio vadovaujamas moterų vokalinis kvartetas padainavo A. Vištelio "Regėjimas", o moterų choras — muz. Makachino "Gimtinės dangus". Dainas chorui ir kvartetui pritarė ir vadovavo muz. S. Slizys.

Programos vedėjas Albertas Misiūnas padėjo organizacijoms, kurios šį "Aušros" 100 metų sukakties minėjimą surošė, programų atlikėjams — ir gausiai į minėjimą atsilankiusiems. Salę šį kartą buvo pripildyta ne vien vietiniais. Buvo atvykusių iš Ann Arbor, Manchester, Flinto ir net Canados.

Minėjimas baigtas visiems sugiedant Lietuvos himną. Bu-

vo išleista meniškai minėjimo programa su dr. Jono Basanavičiaus, dr. Jono Šliupo ir Martyno Jankaus portretais.

Parodėlės

"Aušros" 100 metų sukakties proga buvo surengtos dvi parodėlės. "Aušros" gadinės parodėlė surošė Algirdas Vaitiekaitis. Turėjo keturis skyrius: Sukilimas, Didysis Žemaičių Vysk. Motiejus Valančius, Spaudos draudimas ir "Aušra". Paveikslais, knygomis ir laikraščiais buvo pavaizduotas "Aušros" gadinės lietuvių gyvenimas.

Antroji paroda buvo mokyklos klasėje. Ją surengė Viktoras Veselka ir Juozas Jasiūnas. Pirmasis turėjo išdėstę įvairius medžio drožinius, o antrasis — įvairius lietuviškus audinius. Buvo ir margučių.

A. Grinius

TRUMPAI

Ona ir Česlovas Šadeikai apmokėjo visas scenos įrengimo išlaidas Sv. Antano parapijos salėje. "Aušros" šimtmečio minėjimui scena daug pasitarnavo iškilmingesniai minėjimo pravedimui ir geresniam meninės programos atlikimui. Suprantama, kad visi renginiai bus daug sklandžiau pravedami, kai salę jau turi gerai įrengta scena. Įrengimo darbus vadovavo ir sceną suplanavo Mykolas Abarijus, nereikalaujamas jokio atlyginimo. Scenos įrengimo darbus talkino M. Bauksys, P. Būksnys ir B. Valiukėnas. Parapijos Taryba ir klebonas Alfonsas Babonas dėkoja visiems čia suminėtiems savo ir visų parapičių ydaru.

Petronėlė Šlekiene ir Antanas Petrauskas užpėreiti savaite buvo palydėti į amžį-

KAIP ATSIKADO AKINIAI

Maždaug penktadalis žmonių dėvi akinius. Kur ir kada išrasti akiniai, nežinoma. Manoma, kad juos išrado XIII a. pabaigoje, tikriausiai Venecijoje. Iš pradžių akinius pradėjo dėvėti Europoje, o vėliau Azijoje.

Bet akinių istoriją galima susieti iš ankčiau. Išvys Romos išmintinis Seneca rašė, kad galima geriau matyti, žiūrėti pro vandens pripildytą rutulį. Arabų matematikas ir optikas Alchazenas, gyvenęs apie 1,000 m. po Kristaus, pirmasis nurodė akinius kaip daiktą, padedantį skaitant. Dailėeikiniai pirmą kartą pavaizduoti Ugo portrete Trevize (Italija) 1317 m. Tais pat metais ant florentiečio Armati paminklo buvo pažymėta, kad jis — akinių išradėjas.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$47.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$45.00. Foreign countries \$47.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Užsienyje	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$45.00	\$27.00	\$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

no poilsio vietą. Pamaldos už mirusius buvo Sv. Antano bažnyčioje.

Sv. Antano atlaidai lietuvių parapijos Detroito įvyks šeštadienį, birželio 12 d. Prieš metus įvesta brangi tradicija bus tęsiama ir ateityje. Parapijos Taryba atlaidams ruošiasi, kad į juos atvykę būtų vaisingai priimti. Parapijos choras pamaldų iškilmin-

gumui irgi ruošiasi, papildydami naujų giesmių repertuarą. Į atlaidus kviečiami ir kaimyninių parapijų lietuviai, kurie čia dažnai atsilanko įvairiomis progomis.

S. Slizys

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA

2636 W. 71st Street

Prima trečd. nuo 2 iki 5 v.v.

Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.

Susitarimui skambinti 436-5566

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford

Medical Building). Tel. LU 5-6446

Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004

Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2434 West 71st Street

Tel. HE 4-5849

Val: pirm., ketv. ir penkt. 12—5

antr., 12—3; šešt. — tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir

7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. 735-4477, Rez. 246-0067, arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR

EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Tel. — 233-8553

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

Valandos pagal susitarimą

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvų gydytojas

3925 West 59th Street

Val: pirm., antr., ketv. ir penkt.

nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.

Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA

2659 W. 59 St., Chicago

Tel. 476-2112

Valandos pagal susitarimą — Pirm.,

antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.

išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.

Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. VILIJA LABANAUSKAS

DANTŲ GYDYTOJA

Clear Ridge Medical Center

6745 W. 63 St., Chicago, Ill.

Ofs. tel. 586-2611

Answering Service — 374-4828

Valandos pagal susitarimą

DR. JONAS MAŽEIKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

4600 W. 103 St. Oak Lawn

Tel. 423-8380.

Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12—4

6—8 antr. 12—6; penkt. 10—12, 1—6.

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71-mos ir Campbell Ave. kampas)

Val: pirm., antr. ketv. ir penkt.

3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS —

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Chicago Eye Institute

4200 N. Central Ave.

PRIEŠ ATOMINĮ KARĄ

Imperialistinių grobuoniškų pritvinkusių Sovietų Sąjunga, laikydama alkyje ir gausiuose trūkumuose savo pavergtus žmones, visomis jėgomis stengiasi išplėsti savo karinę galybę. Jos grėsmė jaučiama visuose kontinentuose, o ypač kyla susirūpinimas dėl Europos, esančios sovietinės imperijos kaimynystėje. Be siekdama Maskvą atgrasinti nuo naujos agresijos Europoje, Amerika drauge su NATO jėgomis palinko į tą sritį įvesti atominis ginklus, kad tvirtai atkirtų žinojimas sulaukytų Sovietų grobuoniškumą.

Tas viskas labai suprantama. Turint tai galvoje, išliko susirūpinimas dėl naujo vyskupų laiško, ruošiamo jau nuo 1981 m. vasaros, pasisakant prieš atominį ginklų vartojimą. Lietuvių kunigų vienybė net pasiuntė vyskupams specialią laišką, atkreipiantį dėmesį į reikalingą sudaryti atkirtį, kad tuo būtų Maskva atgrasinta nuo naujos agresijos.

Reikalas rimtas. Gegužės 2-3 d. į Chicago suvažiavo JAV katalikų vyskupai galutinai priimti jų suplanuotą laišką, kurio jau net trečia redakcija balandžio 8 d. buvo paskelbta laikraštyje "Chicago Catholic".

Visų pirma reikia pripažinti, kad vyskupai savo laišką ruošia su labai dideliu atsargumu. Laišką ruošiantis vyskupų komitetas, vadovaujamas Chicago arkiv. kardinolo J. Bernardino, ne tik daug kartų posėdžiavo, bet ir išlaukė pareiškimų buvusio JAV gynybos sekretoriaus H. Brown, buv. aviacijos sekr., CIA direktoriaus, JAV delegacijos pirm. SALT derybose, ginklavimosi specialistų, nusiginklavimo organizacijos tyrinėtojų, atominio ginklų politikų specialistų prie JAV gynybos štabo, egzekutyvinio direktoriaus prie atominio vadovavimo Ground Zero komiteto, daugybės universitetų profesorų, teologų, kongreso atstovų, taikos sąjūdžio vadovaujančių narių, buvusių nusiginklavimo institucijų viršininkų, atominės, jėgos specialistų, gydytojų, net JAV gynybos sekretoriaus C. Weinbergerio, ambasadoriaus Rowny ir daugybės kitų. Buvo paruošti net trys projektai ir paskelbti spaudoje, laukiant kritiškų atsiliepimų ir juos kreipiant dėmesį. Nedaug viešųjų pareiškimų yra ruošiami su tokiais dideliu atsargumu.

Laiškas užima net 24 laiško puslapius ir, jį skaitant matyti, kiek daug studijinio darbo įdėta ir kiek daug atsargumo parodyta pasisakant taip jautriai klausimu. Net vesiti pasitarimai su kitų valstybių vyskupais ir su pačiu popiežiumi.

Laiške visų pirma griežtai pasmerkama agresija, net cituojant Pijaus XII žodžius: "Žmonės, kuriems gresia ne teisinga agresija ir kurie jau yra tapę tokios agresijos aukais, negali pasilikti pasyvūs ir indiferentiški, jeigu jie galvos ir veiks kaip tinka krikščionims. Jūs labiau tautų šeimos solidarumas draudžia kitiems pasilikti tik žiūrovais, būnant abejingame neutralume". Tai gi skelbiama lyg tautų mobilizacija prieš neteisėtą užpuolimą.

Vyskupai savo laiške drausiai kartoja popiežiaus Jono Pauliaus žodžius, pasakytus 1982 m. Taikos dienos proga: "Krikščionys, net ir stengdamiesi pasipriešinti ir apsisaugoti nuo bet kokios karo formos, pagrindinio teisingumo akivaizdoje be abejonės atsimena, kad tautos turi teisę ir net pareigą ginti savo egzistenciją ir laisvę, panaudodamos proporcingas priemones prieš agresorius".

Kad būtų atgrasintas agresorius, vyskupai net nepasmerkia ruošimo atominio ginklų, tardami: "Ypač Europos srityje atgrasinimas nuo atominės atakos gali pareikauti bent laikinai ir atominio ginklų, tačiau jų laikymas ir išdėstymas turi būti palenkta griežtai kontrolei". Tokį atkirtį paruošimą vyskupai pavadina Jono Pauliaus II duotu vardu: teroro balansas ir pakartoja to pat popiežiaus žodį: "Dabarties sąlygomis tas atbaudymas, paremtas balansas, iš tikrųjų nėra tikslas sąvayje, o tik žingsnis į progresyvių nusiginklavimą, ir tas dar gali būti laikoma moraliskai priimtina reikala". Vis dėlto, siekiant užtikrinti taiką, negalima pasitenkinti šiuo minimumu, kuris visada palieka galimybių tikrai pavojingos eksplozijos. Pripažindami reikalingą atgrasos prieš agresorius, vyskupai vis tik pažymi, kad ne kiekviena atgrasa yra moraliai priimtina, vis turėdami prieš akis nekaltų žmonių gerovę ir saugumą.

Vyskupai savo laiške išryškina karo, ypač atominio karo, baisumą. Bet iš kitos pusės pabrėžia: "Mes nesilome vienašališko (vienos pusės) nusiginklavimo", tačiau drauge primena reikalingą siekti nusiginklavimo, iškelia vertę pastangų ta kryptimi, pabrėždami pirmųjų žingsnių, savos iniciatyvos vertę. Vyskupai net daro sugestijas, kad čia JAV galėtų imtis iniciatyvos (nusiginklavime) bent laipsniškai, bent tam tikram laikui, laukiant panašių žingsnių ir iš Sovietų Sąjungos. Tačiau, jeigu nebūtų iš ten susilaukta atitinkamo atsiliepimo, JAV nebūtų įpareigos laukytis pradėtų susitarimo priemonių.

Vyskupai išvėgia ir gynybos solidarumo reikala, tardami: "Tikra savo krašto gynyba gali įjungti ir gynybą silpnėsių kraštų, bet neapima kitų užvaldymo ar dominavimo kitiems kraštams ar kitiems žmonėms". Tačiau vyskupai savo laiške išryškina karo baisenybes ir, keldami taikos reikala, prieš karus pasisako popiežiaus Jono Pauliaus II žodžiais: "Dabartinė karo apimtis ir baisumai, artai bus atominis ar neatominis karas, daro jį neįpriimtina priemonė spręsti ginčams tarp tautų. Karas turi priklausyti tragiškai praeičiai, istorijai, jam neturi būti vietos žmonių ateities programoje".

Vyskupai apgailestauja, kad pasaulis vis dar neturi veiksmingos tarptautinės institucijos, kuri, laikydamasi moralinių principų, spręstų iškiliančius nesutarimus. Ypač iškelia Sovietų Sąjungos pasinešimą į imperialistinę hegemoniją, pasmerkia Maskvos politiką Rytų Europoje, jos paskutinius veiksmus Afganistane ir Lenkijoje, kur daugybė žmonių laikomi komunistų valdžioje, nepaisant jų troškimo būti laisvais. Vyskupai įspėja: "Amerikiečiai neturi turėti iliuzijų apie Sovietų priespaudos sistemą ir jų nepaisymą žmogaus teisių bei apie jų revoliucinius veiksmus... NATO yra laisvai susidariusi demokratinį kraštų sąjunga, Varšuvos paktas nėra toks". Vyskupai aukština laisvę JAV-se, apgailestaudami, kad to nėra Rytų Europoje ar Sovietų Sąjungoje, pažymėdami, kad Sovietų elgesys daugeliu atvejų nusipelnė apibūdinti, kad jis baisus. Vyskupai pasisako prieš prievartą ir apgailestauja, kad yra toks nutolinimas nuo krikščionybės. Vyskupų laiškas yra apgalvotas, įžvalgus, atsargus ir aktualus mūsų dienų sąaugmas.

J. Pr.

IŠSAUGOT TAUTINES VERTYBES

Pokalbis su dr. J. Račkausku,
Pedagoginio Lituanistikos instituto rektorium

D. VALENTINAITE

Lietuvių Bendruomenės Gage Parko apylinkė nedidelė, bet jos ribose esančiame Jaunimo centre veikia net trys lituanistikos švietimo institucijos: Dariaus-Girėno lituanistinė mokykla, Chicago aukštesnioji lituanistikos mokykla ir Pedagoginis lituanistikos institutas. Lietuvių bendruomenė supranta, kad lietuviškasis švietimas yra jos išsilikimo pagrindas. Lietuviškuoju švietimu rūpinamiesi, pakvietėme pasikalbėti su Pedagoginio lituanistikos instituto rektorium prof. dr. Joną Račkauska.

— Kiek metų Jūsų vadovaujama mokykla veikia?
— 1958 m. buvo įsteigti Chicagoje aukštesnį pedagoginiai lituanistikos kursai, iš kurių vėliau išaugo Pedagoginis Lituanistikos institutas. Taigi šiais metais institutas švęs savo veiklos sidabrinę sukaktį.

— Lituanistinių mokyklų mokinių skaičius metai iš metų mažėja. Kaip tai atsiliepia į Jūsų mokyklos mokinių skaičių ir kokios mažėjimo priežastys?
— Įdomu, kad per visą savo

gyvavimo laikotarpį instituto studentų skaičius svyravo tarp 30-36 studentų. Šiais mokslo metais institutas gavo LB skirtą premiją dėl mokinių skaičiaus padaugėjimo.

— Ar yra daug mokinių iš tolimesnių apylinkių? Kaip žiūrite į galimybes organizuoti būdą vežioti mokinius į mokyklą?
— Maždaug pusė mokinių atvažiuoja iš priemiestių. Jie gyvena taip plačiai išsisklaidę po įvairius priemiestius, kad organizuoti juos vežti sunkiai būtų įmanoma.

— Koks šiuo metu mokinių lietuvių kalbos mokėjimo lygis? Ar įmanoma eiti nustatytas programas? Ar turimi vadovėliai jau per sunkūs ir ar jau reikia naujų, lengvesnių vadovėlių? Ar reikia keisti patalpas?
— Studentai, ateję į institutą pirmą kursą, nėra visi vienodų gabumų. Silpnieji dažniausiai iškrenta po pirmo semestro, tačiau tie, kurie ateina nusistatę išeiti institutą programą, pajėgia tai padaryti. Institutas išleidžia dau-

gumą specialiai pritaikytą dėstomiems dalykams vadovėlių.

— Ką daryti mokinių skaičiui didinti ir jų kalbos mokėjimo lygiui kelti?

— Kadangi į institutą priimami tik aukštesniausias lituanistikos mokyklas baigę studentai, sunku tikėtis padidinti jų skaičių, kai vis mažiau ir mažiau baigia žemesnes lituanistikos mokyklas. Turi įvykti atgimimas lituanistikos švietimo nuo pirmojo skyriaus, kad būtų jaučiami rezultatai Pedagoginiame Lituanistikos institute. Nuo 1983-84 mokslo metų yra planuojama suaugusių klasių, kurie nori atnaujinti ar pagilinti savo lituanistikos žinias.

— Ar vartojate vaizdines priemones ir ar turite šiam reikalui tinkamus aparatus? Ar turite savo biblioteką ir ar gausiai ji naudojama? Kokius pasiskaitymo knygų labiausiai reikia? Ar pratinami mokiniai rašyti ir mokyklos laikraštį ar metraštį ir į lietuvišką platesniąją spaudą? Ar su rašančiaisiais palaikomi ryšiai, jiems baigus mokyklą?
— Instituto studentams yra prieinamos visos moderniosios mokslo bei švietimo priemonės: video juostoms (vaizdajuostoms) gaminti aparatai, televizijos aparatai, spalvoto video kameros ir kitokie mokslo reikmenys. Institutas taipgi turi didelę ir dar vis augančią (arti 10,000 knygų) biblioteką, kuria gali naudotis ir naudojasi ne vien instituto studentai, bet ir lietuvių visuomenė. Institutas savo laikraštėlio ir metraščio neįleidžia, tačiau studentai yra skatinami reikšti lietuviškoje spaudoje.

— Ar turite sunkumų mokymajam personalui sudaryti? Koks naujųjų mokytojų pasirodymas?

— Kol kas dar nėra stokos aukštuosius mokslus baigusiu lektorium, kurie dirba institute savo specialybės srityse.

— Ar išsiverčiate finansiskai? Kaip organizuojamos lėšos? Kiek reikėtų paramos iš švietimo tarybos, LB apygardos ir apylinkės, Lietuvių fondo?
— Finansinė padėtis yra sunki. Mokslapiginiai nepadengia nors ir menko lektorių atlyginimo. Institutas išsilaiko Lietuvių fondo, švietimo tarybos, Tautinio akademinio sambūrio, Bendruomenės, dar

ŽALIEJI VOKIETIJOS PARLAMENTE

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Kovo mėn. 29 d. Bonnoje buvo atidarytas 10-tas Vokietijos parlamentas. Pirmą kartą jo istorijoje atstovų tarpe sėdėjo "žaliųjų" partijos nariai, patirdami jau premjero pirmą pralaimėjimą. Jie norėjo diskutuoti vyriausio amžiumi W. Brandto atidarymo kalbą, tačiau krikščionių demokratų, liberalų ir socialdemokratų bendru balsavimu jų pasiūlymas buvo atmestas.

Prisipažinsiu — gaila buvo žiūrėti: jų žygiavimą su gelėm, eglaitėmis, įvairiais plakatais, gaila buvo žiūrėti į jų reikalų vedėją Joską Fišerį su "jeans", megztuku, gimnastikos batukais, jo padėjėją Gebį Pottahrt, atstovų į Bundestago viceprezidentus Kristiną Reetz su klumpėmis bei "T" marškiniais. Tik buv. generolas Bastian ir Berlyno atstovas Shilley dėvėjo kostiumus. Atsakyti socialdemokratams ir savo pusę priimti "žaliukus",

keletos organizacijų ir pavienių asmenų aukų dėka.

— Jau daugelį metų Jūsų mokykla veikia Jaunimo centre. Kokios darbo sąlygos, patalpos?

— Instituto patalpos Jaunimo centre yra jaukios, patogios ir tinkamos instituto programai.

— Jūsų mokyklos rūpesčiai ir žvilgsnis ateitin. Ko pageidautumėt iš tėvų, lietuviškosios visuomenės, jos institucijų ir spaudos?

— Instituto rūpesčiai ateitį tai mažėjantis skaičius mokinių visose lituanistinėse mokyklose. Tai atspindės institute. Ir taipgi finansinės paramos trūkumas. Pageidautinos dar didesnės pastangos lietuviško švietimo atgimimui ir jo išlikimui — ir tai ne vien tėvų, bet ir mūsų organizacijų rūpestis, nes be lietuviško susipratimo atžalyno mūsų organizacijos neturi ateities. Taipgi, žvelgiant į ateitį, instituto vadovybė ir studentai glaudžiai dirba su Lituanistikos tyrimo ir studijų centru, kad lietuvių tautos turtas kalboje, tautosakoj bei literatūroje, istorijoje, tautodailėje ir papročiuose būtų išsaugotas kaip kultūrinė vertybė ir perduotas kitoms kartoms.

Atiū už informaciją apie Jūsų vadovaujamą Pedagoginį Lituanistikos institutą. Linkime sėkmės savo kultūros, kalbos ir papročių skiepijime lietuvių jaunimui.

jie buvo pasodinti viduryje (ko žalieji norėjo) galvodami, kad televizijos aparatai visuomet bus atsukti į salės vidurį. Deja, jie labai apsiriko, nes balsavimo metu filmų aparatai tik iš aukšto rodė visą salę.

Aplamai, visos Vokietijos keletos partijos ignoravo "žaliuosius", ypatingai jų kalbose, kreipiantis į parlamento narius "Kolegen und Kolleginnen", nes anksčiau ir naujame parlamente visų partijų nariai kalbą pradeda su "Damen und Herren" žodžiais. Pasigirdo juokas, šypsni ai ant parlamento narių veidų. Labai teisingai į žaliųjų kalbas atsakė krikščionių demokratų reikalų vedėjas W. Biotch, pareikšdamas, kad "mes darysime viską, kad jų pasakyti žodžiai liktų laisvais lapeliais parlamento istorijoje", kuriuos bus lengva išmesti į šiukšlių dėžę. Taip pat daugumas partijų narių "žaliųjų" atstovų kalbos metu skaitė laikraščius, kalbėjos.

Labai ir labai korektiškai laikėsi kancleris H. Kohl, kurį taip pat pasveikino žaliųjų atstovė, įteikdama jam eglaitės viršūnę. Aplamai, H. Kohl Vokietijoje yra žinomas kaip didelis tolerantas, užaugintas ir išauklėtas katalikiškoje aplinkoje (abu tėvai katalikai) bei artimo meilės dvasioje. Mažas pavyzdys: prie jo namų Liudvikshafene (tik 20 km nuo mano kaimo) su raudonais dažais kišenėse buvo susirinkę apie 15 — 20 jaunuolių. Visi jie priklausė prie jaunųjų komunistų — SDAJ partijos. Staiga pasirodė pats kancleris, paduoda vienam ranką ir klausia, ką jie daro prie jo namų. Protesto nariai, staiga užklupti kanclerio šaltumo ir mandagiais žodžiais, sumišo. Atsipeikėję pradėjo šaukti — norime darbo! Kancleris, paklausęs kiekvieną profesijos atsakė: "Sudarykite sąrašą, atsiųskite man, o aš jums padėsiu". Protesto vadai, nusikeičę nešvankiais žodžiais, pradėjo šaukti, kad politikai visuomet meluoja. Kancleris, išsitiesęs visu savo ūgiu (jis yra 1.93 m aukščio) prieš ilgąplaukį ir ilgabarzdį jaunuolį, kiek pakeltų balsu atsakė: "Tokiu tonu kalbėti mes negalime". Jaunuolis susigėdęs pasitraukė.

Kancleris iki šios dienos jokio rašto iš demonstrantų nesulaukė, kadangi tai buvo gerai apmokami, nuolatiniai ir profesionalai demonstracijų dalyviai.

motina skarelės kampu brauks ašaras, o tėvas sėdės paniuręs, grietį dantį ir tyliai keiknos užberžinio kumečio vaika, sugrįvojęs šeimos darną. Ką darys Danutė? Jeigu tada sulinko ar dabar nesugrįš visiškai? Neramus kirminas griaužė ir griaužė, ir aš nebegalėjau ne tik užmigti, bet ir nausiti. Tas susidūrimas duobėse Antaną buvo valandėlį nutūmęs į šalį, dabar jis vėl ėmė grįžti. Ir nebe vienas. Su juo ir senis Skubas, abu rądoms susikibę. Kito kelio nėra. Reikia keltis ir eiti. Reikia šnektėti. Reikia sustoti akis į akį. Nesvarbu su kuo. Su Antanu, su Skubu, ar kad ir su abiem kartu.

Kartojau, kad reikia eiti, kad būtinai reikia. Pirmą, kai buvau su Danute, viskas atrodė taip paprasta, dabar tampa sunkiai perlipamu kalnu. Visiškai nebeperlipamu. Pamačiau, kad buvo jos teisybė. Reikėjo palikti viską taip ir žiūrėti, kas bus toliau. Reikėjo susitarti, kaip susitarti, per ką susitarti. Jeigu Vitalija būtų namie, būtų bėpigu. Jutau, kad ji dabar būtų visiškai mūsų pusėje. Ir vistiek kitaip negalėjau. Pasakiau, kad nueisiu ir šnektėsiu. Prieš jos patarimą tą pasakiau, tai ką ji pasakys ir ką pagalvos, jeigu vėl dingsiu, kaip tada iš paežerės.

Kodėl man geros mintys visada teatina per vėlai? Ji gal turėjo ir kokią dar geresnę, bet aš užsikirtau. Buvau drąsus, pilnas vyriškumo. Buvau nežmoniška drąsus. Danutei niekada nesakiau, bet pats vienas galvojau, kad senis iš karto gal ir pasiūš, bet kai pasakysiu, kad man jokios pasogos nereikia, kad mudu su Danute mylimės, kaip esam, tuoj suminkštės. Dabar tas taip nebeatrodė.

Atsikėliau. Vėjas visiškai buvo atgules. Net medžių lapai nejudėjo. Tėvas, pasistatęs kopėčias, žiūrėjo daržinės stogo kampą. Nuėjęs prie šulinio, nusiprausiau ligi pusės ir gerai išsitrynaiu šiurkščiu drobinu rankšluosčiu. Savutė, pamačiusi besiturskiantį, atnešė švaresni marškinius.

(Bus daugiau)

Iš metų laikų ciklo: Mūsų kasdieninė duona.

Nuotr. Edm. Jakaičio

DUOBĖS

JURGIS JANKUS

38
— Kaip nori. Gali ateiti, gali šnektėti, bet žinau, kad iš to labai daug gero nebus. Iš pradžių būtų buvę lengviau. Būtų buvusi audra, bet ne tokia, kaip dabar. Tėvas taip tom vestuvėm rengėsi, labiau, negu kokiai didžiausiai šventei. Jam viskas susimaišys, ir bus toks smūgis, kad net nežinau, kaip jį pakels. Gal vėrcia palik man vienai. Aš kaip nors išringuosiu. Juk tu netrukus jau galesi ir darbą gauti. Kai sužinos, kad viskas sustojo, pasiautės, pasiautės ir nurims. Nesmagu bus, bet nurims. Tu važiuok, ramiai dirbk, bus manysiuos čia. Niekas mūsų neveja tuoj prie altoriaus.

Kol nuėjom prie durų, buvo jau gerai praausę. Visame name nieko nebuvo girdėti, bet virtuvėje degė lempa. Net ir durys nebuvo užstumtos. Danutė tyliai jas pravėrė, peržengė slenkstį, man pamojo ir vėl tyliai uždarė.

Suo stovėjo šalia manęs ir žiūrėjo į uždarytas duris. Abu žiūrėjome.

* * *

Kol pastovinėdamas, mintyse visokius planus apvartydamas parėjau namo, buvo jau visiškai išaušę. Gal ir saulė jau buvo patekėjusi, tik per debes nebuvo matyti. Ir vėjas jau buvo gerokai pailšęs. Dar plasniojo laukais skvermus paleidęs, tik medžių neberovė ir nebeplėšė stogų. Mūsų daržinės vienas kampas irgi buvo gerokai pašauštas. Grebėstų dar nebuvo matyti, bet sodriau palijus galėtų pradėti varvėti. Tėvas sėdėjo prie stalo, motina sukosi apie krosnį. Nė vienas nepaklausė, kas atsitiko, kad taip vėlai grįžau.

— Ar matei? Mūsų daržinės togas gerai pakendėtas, — paklausiau tėvą.

Reikėjo ką nors pasakyti.

— Mačiau. Kai tik vėjas apstos, reikės žiūrėti. Iš Genio pušynėlio turbūt mažai kas teliko, — atsiliepė ir jis žvilgčiodamas pro langą.

— Stovi kaip stovėjęs. Vieną kitą pušelę nuglėmžė, bet daugiau nieko.

Motina nieko nesakė, tik retkarčiais žvilgčiojo į mano pusę.

Aš irgi neturėjau noro šnektėti nei apie stogą, nei apie vėją. Buvau pilnas niekada ligi šiol nepatirtos nuotaikos. Ir tėvas ir motina buvo lyg anapus skysto rūko, ir jų reikalai anapus to paties rūko. Nieko daugiau nebesakė, nuėjau į seklyčią. Lova buvo pataisyta, apklotas kampas atverstas. Kažin kur toli jutimas buvo taip toli, kad to reikalavimo beveik nejausdamas nusimečiau batus, nusimečiau viršutinius ir įlindau į švarutėlę lovą.

— O tu, rytmečio rasos lašeli, baltas debesėli juodam dangui, — tyliai šnibždėjau ir galvojau tuoj užmigti, paskėsti seniai besidžiaugtam miege ir pabusti kaip naujai užgimes, bet miegas nelindo.

Plūduriavau keistoje nuotaikoje, panašioje į saldų, neramų snaudulį, sumišusį su dailiais žodžiais ir pabučiuvais, o pro juos, kaip druzmlinas vanduo, sunkėsi netikrumas. Žinojau, kokia ji buvo šiandien, tokios norėjau visam gyvenimui, bet kam ji atidėliojo. Jeigu Antanas išsipaigiriojęs ateis, atsiklaups ir pradės atsiprašinėti? Pirmą liepė klaupytis jai, o dabar atsiklaups pats ir prisiekinės, kad buvo bėeiną iš proto. Pamatė, kad gali jos nebetekti, ir nebežinojo, ką bedarąs. Jam žodžio nereikia sverti. Tą patį vakarą jis gali tuzinui mergaičių prisiekinėti amžiną meilę, o kitą rytą nebeapžinti nė vienos.

Ką darys Danutė, kai jis klūpos ašarotom akim,

Dainų šventės rengimo pirmininkas Vaclovas Momkus (kairėje), Pasaulio Liet. dienų vyriausiojo komiteto pirm. dr. Antanas Razma ir sol. Vaclovas Verikaitis.

Nuotr. V. Jasinevičiaus

LIETUVIAI FLORIDOJE

Miami, Fla.

LIETUVIŲ KLUBO PAŽANGA

Reikia pasidžiaugti, kaip vykusiai buvo administruojami 1982 m. klubo reikalai. Pradžiai buvo gana sunki. Keitėsi virėjai ir žmonių lankymasis buvo visai sumažėjęs. Bet su maniais, apgalvotai pirmininkui su išdėstyta tvarka, pajėgė vėl atgaivinti klubo gyvavimą. Nors porą mėnesių buvo uždarytas, bet po vasaros atostogų pradėjo judėti gyvenimas klube. Ypač nuo sezono atidarymo lapkričio 21 d. visa laiką mūsų didelė salė buvo užpildyta. Maistas geras, pyragai prie kavos gero skonio, švieži. Aptarnavimas tvarkingas, priėmimas mandagus, maloniai pasodinami žmonės. Stalų sustatymas salėje patogus, gėlimas papuošimas skoningas, prasidėjo muzika — šokiai, lankytojai patraukti atgal.

Kūčių maistas buvo labai geras. Stalai sudėstyti įvairiau. Patraukliai atrodo salė. Visi buvo patenkinti ir net džiaugėsi, sakydami, kad nuostabiai gražiai turtinga atrodo mūsų klubo salė. Žmonių atsilankė gana daug. Taip pat N. Metų išvakarėse salė buvo papuošta imponuojančiai. Matėsi iš veidų, kad dalyviai buvo linksmi nusiteikę. Šoko, šnekučiavo. Smagiai, draugiškai sutikome 1983 metus, linkėdami vieni kitiems laimingesnių metų.

Protingas, sąžiningas finansų tvarkymas ir rūpestingas virtuvės priežiūra (kas sudarė daug vargo) metinė apyvarta suvesta su geru pelnu. Tas parodė sugebėjimą gerai vesti pasiimtas pareigas.

Todėl Miami Liet. klubas gali ilgus metus egzistuoti be sutrikimo, o nariai turi būti patenkinti turėdami tokį puikų klubą ir gerai tvarkomą lietuvių pensininkų, kurie dabar atvykę įsikūrė Miami. Reikia klubas yra geros rankose, naujų jėgų turim daug ir yra kam dirbti. Be abejonės klubas laikysis ir toliau veiks

gerai. Aišku, priklausys nuo valdančių pareigūnų sugebėjimo tvarkyti klubą.

Gyvenimas žengia pirmyn ne atgal. Tą žmonės mėgsta — naujovė domina. Kurie gražiai kalba, kritikuoja ir kitiems pamokymus duoda, tikrai nesugeba vadovauti.

Reikia suruošti visiems pasidarbavusiems ankstyvesnės kartos lietuviams pagerbimą, ir padėkoti už klubo įkūrimą. Jie gali naudotis klubu visada, kada jie nori ir kada jiems reikia. Jie gali dabar leisti laiką linksmai, lengvai, be rūpesčių. Pietus reikia ruošti vidury savaitės (ne sekmadienį). Pasiųsti visiems pakvietimus kiekvienam atskirai, dalyvauti nemokamuose pietuose, nes jų dar yra keletas ar keliolika. Juk ne vienas ir ne du įkūrė liet. klubą. Tas turėtų būti įvykdyta kaip galima greičiau. Tai būtų gražu ir kultūringa iš dabartinių pensininkų pusės.

kor.

Lake Worth, Fla.

KLUBO VEIKLA

Lietuvių Lake Worth klubas praėjusius metus užbaigė tradicinėmis kūčiomis, kuriose dalyvavo pusimtis narių ir svečių. Kūčių valgius pagamino klubo narės. Visi dalyviai buvo patenkinti taip šauniomis vaišėmis. Sausio 8 d. įvyko metinis narių susirinkimas, kuriame slapto balsavimu buvo išrinkti klubo direktoriai. Valdybos pirmininku yra daugiausia balsų gavęs direktorius Vincas Dovydas, vice pirm. kun. Andrius Senkus, sek. Liudmila Stulpinienė ir išrinkti Jonas Štaras. Į Revizijos komisiją išrinkti: Juozas Virškus, Juozas Sajonas ir William Rinkin. Vienbalsiai nutarta Senior Citizens centrai už salę 1982 m. paskirti dovaną 75 dol. ir spaudai paremti paskirta 75 dol.

Vasario 12 d. susirinkime buvo paminėta Vasario 16 ir vadovaujantis aukotojo laisvą apsisprendimu parinkta aukų Lietuvos laisvinimui. Aukų gauta: Lietuvių Bendruomenė 72 dol. Tautos Fondai — Vlikiu 245 dol. ir L. K.

MŪSŲ KOLONIJOS

Worcester, Mass.

ISLYDĖJOME A. A. KUN. STASĮ YLĄ

Kovo 24 d. kaip perkūnas iš giedro dangaus trenkė į Worcesterio lietuvių koloniją išgirdus, kad Chicagoje mirė Marijos Nekalto Prasišėjimo Seselių Vienuolijos ilgametis kapelionas kun. prof. Stasys Yla. Velionis buvo pervažtas į Putnam, Conn. Kovo 27 d. pašarvotas seselių koplyčioje, 4 val. p. p. gedulingi mišparai, giedojosi seselių choras. Mišparams vadovavo velionio geras draugas kun. prof. V. Cukuras, dabartinis klebonas Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje, Providence, R. I. Dalyvavo ir kiti kunigai. Žmonių pilna koplytėlė. Visi giliai susijaudinę. Pamokslininkas kun. prof. V. Cukuras stovėdamas prie savo draugo a. a. kun. St. Ylos karsito vos galėjo keletą žodžių pasakyti.

Prie karsito padėtos raudonos rožės. Žmonių eilės pamazū slenk paskutiniam atsisveikinimui. Maldos, daugelio ašaromis pasrūvusios akys, kartu su tomis gražiomis rožėmis liudija meilę kunigui Stasiui už jo darbus Bažnyčiai, tautai ir žmonijai.

Kovo 28 d. iš įvairių valstijų suvažiuavusius automobilius nesutalpina didelė aikštė. Pilnos gatvės aplink vienuolyną jų pristatytos. Koplyčioje taip pat spūstis. Žmonės nesutalpa. Ant altoriaus uždegtos žvakės, o koks skaudus momentas, kai prieš Mišias uždromas karstas ir jau niekada daugiau nematysime šiam pasaulyje mielo, visuomet besišypsancio, kiekvienam malonų žodį pasakancio a. a. kun. St. Ylos. Vienuolyno vyresnioji, seselė Teresė, švelniai vargonų muzika visus sukaupta ir nuteikia šv. Mišių aukai. Procesija ateina arti 60 kunigų, suvažiuavusių iš įvairių vietovių: tėvai pranciškonai, tėvai marijonai, broliukai, klierikai ir kiti, seselės, procesijos gale šios vyskupijos — Norwich vyskupas Daniel P. Reilly.

Vyriausias šv. Mišių celebrantas Villa Maria namų kapelionas prelatas V. Balčiūnas. Kartu su juo koncelebruoja ir keliolika kunigų.

B. Kronikai 105 dol., viso 422 dol.

Kovo 12 d. dienos susirinkime Lietuvių Lake Worth klubas šventė 14-kos metų veiklos sukaktį. Ta proga visiems susirinkusiems buvo pagaminti geri pietūs ir visas važiavimas apmokėjo klubas.

VELYKINĖ STAIGMENA

Kovo 31 dieną į West Palm Beach televizijos penktą kanalą pakvietė Klara Virškuvienė parodyti jos numargintus lietuviškus margučius, kuriuos ji nepaprastai gražiai margina vašku, o dar gražiau išskutina gėlių (dažnai tulpių) žiedais, ir tautiniais ornamentais. Spalvotoje televizijoje margučiai labai meniškai derinasi su jos tautine apranga. Ne tik lietuvių, bet ir kitataučiai turėjo progą pasigrožėti jos spalvingi "interview".

Klara Virškuvienė jau eilę metų puoselėja margučių marginimo meną. Jos margučius gauna pamatyti Lietuvos atstovybėje Washingtono, D. C. Wyoming, Pa. universitete profesoriaus Bronio Kaslo margučių kolekcijoje ir Lietuvių muziejuje, kuris Lake Worth miesto muziejuje ir daug pas privačius asmenis.

Tikrai malonu, kad K. Virškuvienė taip patraukliai ir nuoširdžiai garsina lietuvių velykinių margučių meną, ypač ir Lietuvos vardą tarp kitataučių.

Zanavykas

nigų. Šv. Mišių skaitymus atliko velionio giminaitis seselė Augusta ir Mališka iš Montrealio, buvęs bendro likimo draugas nacių koncentracijos stovykloje. Prelatas V. Balčiūnas susijaudinęs pradeda sakyti pamokslą, primena, kad jam duotos 5 minutės, kad velionis jo asmeniškai prašė per laidotuves apie jį visai nekalbėti. Prelatas V. Balčiūnas a. a. kun. prof. St. Ylos prašymą įvykdė, bet anglų kalba apie jį, kaip kunigą, rašytoją, kalinį, jo darbus labai gražiai pamokslė kalbėjo vyskupijos atstovas. Pats vyskupas savo žodyje pareiškė, ką jam reiškė kun. prof. St. Yla. Vyskupas kapinėse atliko paskutines religines apeigas.

Liūdnai skamba koplyčios varpai. Seselė Teresė praneša, kad dėl gausaus dalyvių skaičiaus neįmanoma automobiliais važiuoti į kapines. Eisime visi pėsti; bus vežamas tik karstas. Procesija išsiriškia, eisena prasideda, smulkūs lašeliai krentančio lietaus jungiasi su lydinčiųjų ašaromis. Karstas pravežamas pro a. a. kun. St. Ylos gyventą vietą. Pasukama keliu į kapines. Maldos. Lietuvos generalinio konsulo Simučio atvežta Lietuvos vėliava apdengia a. a. kun. prof. St. Ylos karstą. Jo jaudinantys atsisveikinimo žodžiai, kitų organizacijų atstovų, Lietuvos ir Ateitininkų himno garsai, seselių ir visų akys pasrūvusios ašaromis jungiasi į vieną gilaus liūdesio harmoniją. Staiga lietus lašeliai sustoja kritę, sušvinta saulutė. Nuimama Lietuvos vėliava, sulankstoma ir įteikiama vienuolijos Provinciolei seseli Aloyzai, jų globai, kaip padėka joms, už taip rūpestingą globą per daugelį metų, tiek daug iškentėjusių nacių koncentracijos stovykloje a. a. kun. St. Ylos. Seselė Provinciole padėkojo ir pakvietė visus gedulo pietums.

Worcesterio lietuvių gausiai dalyvavo sekmadienį pamaldose ir pirmadienį laidotuose. Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos pirm. A. Zenkus, vicepirm. K. Česna, sek. J. Miliauskienė ir gausūs būrys sesių ir brolių, ALRK Moterų sąjungos centro pirm. J. Mack, 5-tos kuopos sekretorė ir narės. Worcesterio apylinkės

LB pirm. P. Babickas, organizacijų tarybos pirmininkas buvęs vyriausias skautininkas P. Molis, "Neringos" skaucių tuntu tuntininkė N. Pranckevičienė, Atlanto rajono skautų vadovė A. Treinys. Skaucių vadovė G. Treinienė atsisveikinant kapinėse perskaitė skaucių maldą.

A. a. kun. St. Yla Worcesterio lietuviams buvo labai artimas ir mielas. Įvairiomis progomis čia atsilankydavo.

Ilgas straipsnis apie a. a. kun. prof. Stasį Ylą buvo išspausdintas anglų kalba Worcesterio "Sunday Telegram" kovo 27 dienos laidoje.

J. M.

Newark, N. J.

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIOJŲ SUKAKTIS

Jau eina 43-tieji metai, kai iš galingosios WEVD stoties New York skrieja lietuviškas žodis ir daina į savo tautiečių namus. Tas žodis, lyg koks varpas, beldžiasi į mūsų širdis ir prašosi būti išklausytas. Reikia nepaprastai daug ryžto, energijos ir darbo, kad per tiek metų tas darbas neužtruktų. Tik didelė meilė savo gimtajai kalbai ir kultūrai įgalina žmogų per tiek metų visa tai puoselėti.

Dr. Jokūbas Stukas įrodė, kad tai yra ne tik įmanoma, bet ir galima įvykdyti. Metų tekme jis yra turėjęs nemažai nuosirdžių bendradarbių — padėjėjų, tačiau tolydžio jie vis mažėja ir mažėja. Pastaraisiais metais yra dar likusios dvi nuolatinės Lietuvos Atsiminimų radijo talkininkės — tai žurnalistė Emilija Čekienė ir dailiojo žodžio mėninkė Irena Vebaitienė.

Šiai ilgai ir neeilinei veiklos sukaktiai atžymėti balandžio 30 dieną 7 val. vakare Šventos Trejybės parapijos salėje (Adams ir New York Avenue kampas), Newarko, N. J., yra rengiamas koncertas ir balius. Meninę programą atliks jauna ir rimtai pasirodusi solistė Angelė Kiaušaitė, baigusi dainavimo studiją garsiajame Curtis Muzikos institute Philadelphiaj. Ji pasirodys su gražia virtine daina. Solistė fortepijonu palydės Liūdas Stukas, muzikos mokytojas. Po koncerto bus šokiai lietuviškai Miko Rapšio kapelai grojant. Bilietų yra likę nedaug. Skambinkite 201 — 753 — 5636.

j. p. v.

DAUGYBĖ LIETUVOS MIESTŲ LIŲ APRASOMŲ DR. J. VALŠKOS, MICHIGANO

"MARIJOS GARBINIMAS LIETUVOJE"

Knyga yra tik teologinė, ji dėi jo mūš vietovių aprašymą ir dėl jo gausios istorinės medžiagos tinka pasidaryti kiekvienam lietuviui, besidomiančiam Lietuvos istorija ar viešumais. Knyga didelio formato, 140 pol. — kaina \$3.85. Galima ją įsigyti "Drauge".

Populiar Lithuanian RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAŽINTA ASTUNTOJI LAIDA

VEL NAUJAS LAIKAS

Seniausia Lietuvių Radijo programa Naujojo Anglijos

Pradedant spalio 24 d., sekmadienį, radijo programos, vadovaujamos Stepono J. ir Valentinos Minkų, girdėsite naują, patalintą laiką, nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radijo stotį WLYN 1380 bangas AM, to patį stotį kaip ir dabar. Radijo programą popiet nuo 4:30 iki 5:30 val. popiet jau nebus.

Bus perduodama vėliausiu, pasauliniu būdu santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Ši programa veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists-gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. telefonas 268-0489. Tam pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rašyti taip pat pasirinkimą lietuvių knygų.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrimas

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu \$5.68

Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiui.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrimas

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu \$5.68

Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiui.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrimas

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu \$5.68

Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiui.

CLASSIFIED ADS

HELP WANTED — MOTERYS

SEIMAI WINNETKOJE reikalinga moteris, nors kiek kalbančią angliskai, prižiūrėti kūdikį Lengva namų ruošia, virimas. Gyventi vietoje. Rekomendacijos reikalingos. Tel. 441-7157.

MISCELLANEOUS

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plaukame ir vaškuojame visų rūšių grindis.

BURNYS Tel. — RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

2501 W. 69 St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, IL 60632, tel. 927-5980

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Primame MASTER CHARGE ir VISA Tel. — WA 5-8063

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių išskietimai, pildomi Pilietybės Prasymai ir kitokie blankai.

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisyimas

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų Tel. 376-1882 arba 376-5996

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankiai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Tel. GA 4-8654

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.

2008 W. 69 St., Chicago, IL 60629

Tel. — 925-2787

V. SASNAUSKAS

atlieka visus CEMENTO DARBUS

Naujus ir pataisymus Tel. — 476-8402

Perskaitykite "Draugą" duokite

jį kitiems pasiakyti.

D E M E S I O !

Važiuoju į Sunny Hills, Florida, dviem savaitėm, galiu paimti du keleivius. Skambinti tel. 776-0040

ISNUOMOJAMA

LOGAN SQUARE

Large 2 bedroom apartment. Newly reconditioned. Appl's, electr., heat & water included. 1 mon. security and references required. \$280.00 per mon. For information call

9 2 4 - 2 4 2 4

HOBBS & GRUBBS, INC.

ISNUOM. 5 kambarių apsidomamas butas Marquette Parke. Po 4:30 val. po piet skambinti 476-0723.

PARDAVIMUI

Privaciai parduodami tautiniai audiniai, medžio drožiniai, rankdarbių medžiagos, staklės ir papuošalai bei įvairūs namų reikmenys.

Skambinti tel. 863-6400

REAL ESTATE

HICKORY HILLS parduodamas gerai išlaikytas naujai dekoruotas mūro ir aluminijaus "raised ranch" namas ant didelio sklypo. 3 miegami, 1 1/2 vonios. Ažuolo grindys. Kilimai šeimos kambariui, ir židinyje. Prijungtas garažas. Kaina \$80,000. Galima perimti morgitų. Kreiptis į savininką angliskai tel. 598-6739.

Garfield Ridge — St. Daniel parh. 5 room brick, 3 bedrooms. Carpeted throughout. Central air. 2 car garage. Covered patio. Pannelled bsm. Immed. occupancy. Upper 90's. By owner. After 3:30 p.m. call 985-8831

Atdari apžiūrinėjimui sekmadi. nuo 1 iki 4 val.

6740 W. 63 STREET

Naujesnis 3-jų butų namas po 6% kamb. 3 dideli miegami. 1 1/2 vonios. 2-jų miegamų "garden apt." Atskiri šildymai. Priedai. Aukštos nuomos. 3 blokei iki Jewel krautuvės. 11 1/2% "fixed interest". Skubėkite.

5413 S. MILLARD

6 butai po 1 ir 2 miegamus. Atskiri šildymai. Aukštesnės nuomos. Geras "tax shelter". Kodėl mokėti mokesčius. 12 1/2% paskola. Skubėkite.

7228 S. WHIPPLE

6 kamb. mūrinis. 3 dideli miegami 1 1/2 vonios. Pilnas rūsys. Didelis kiemas. 2 maš. garažas. Gerame stovy. Tik \$3,000/mokėti. Gera paskola. Nemo-kėkite nuomų. Skambinkite dabar.

3 BUTAI—2 BUTAI—3 BUTAI

55 ir Lawndale. 3 ir 2 miegami. Modernus.

52 ir Homan. 3 ir 2 miegami. 2 maš. garažas.

O'BRIEN FAMILY REALTY Tel. — 434-7100

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimas

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Mūrinis — 2 po 5 kamb. (po 2 mieg.)

Centralinis šildymas — atskirai kiekv. butui. 2 maš. garažas. Alumin. langai. Švarus. \$62,000. 72-ra ir Wash-tenaw.

5 ir 4 kamb. Brighton Parke. Arti mokyklos. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola.

SIMAITIS REALTY Insurance — Income Tax 2951 W. 63rd Street Tel. 436-7878

D E M E S I O

TAISO

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS IR SALDYTVUUS

Kreiptis į Hermaną Dečkį Tel. 585-6624 po 5 val. vak.

Baltųjų rūmų delegacija atstatyti Libano sugriautus miestus. Trečias iš kairės (juodais akimis su aparatu) inž. Vytautas J. Šliūpas.

LIETUVIAI KARIAUJA AFGANISTANE

R. F. K.

Laisvojo pasaulio spauda ir kiti žinių šaltiniai apie karą Afganistane kalba nedaug. Vienur kitur retkarčiais pasirodo žinutės, bet nei didieji laikraščiai, nei televizija nerodo helikopterų atakose ir cheminių ginklų bombardavimuose sužalotų ir išmėtytų vaikų ir moterų lavonų, sunaikintų sodų ir kitų žiaurumų. Kitaip buvo Vietnamo karo metu, bet tais žiaurumais tada buvo kaltinami patys amerikiečiai. Šio krašto žurnalistikai įprasta, kad skaudžiausiai reikia plakti saviškius.

Užpuolimo daliniuose kariauja ir lietuviai. Apie tai daug rašo Lietuvos pogrindžio spauda ir praneša privatūs šaltiniai. Privatūs šaltiniai taip pat informuoja, kad partiečiai pasirūpina, kad jų vaikai i Afganistaną nebūtų išsiųsti. Komunistų Afganistane "statyto" liaudies vaikai. Jie ten ir žūsta.

Kiek žuvo lietuvių?

Rusai Afganistaną užpuolė 1979 metų pabaigoje. Afganų rezistencija prasidėjo iš "apacių", nes nepastovūs valdžia pavojaus iš Sovietų Sąjungos nenumatė ir taautos rezistencijai neruošė. Afganai — etniškai nevienalytė ir gana primityvi tauta (beraščių apie 80%), bet juos jungianti jėga yra mu-

slumų religija ir istorinės tradicijos. Afganistano istorijoje niekam nepasisekė jų pavergti. Pasipriešinimo kovose jie yra fanatiški ir ištvermingi. Krašto kalnai, tarpukalnės, slėniai ir upės sudaro palankias gamtos sąlygas partizaniniam karui, netgi kovojant prieš moderniška ginkluotą priešą.

Rusai Afganistane yra įklimpe, ir jų kariuomenė patiria sunkių nuostolių. Deja, „Baltic News“ (leidžiamas Tasmanijoje) duomenimis, 70% sovietų invazinės armijos Afganistane esą nerusai. Jei vakariečių apskaičiavimu Afganistane sovietai iki šiol yra praradę apie 15,000 karių, tai iš jų daugiau kaip 10,000 turėtų būti nerusai.

Nieks tiksliai negali pasakyti, kiek yra žuvę lietuvių. Lietuvių šaltiniai skelbia, kad praejusiais metais viso Pabaltijo kapinėse pasipriešinimo sąjūdžio dalyviai ieškoje Afganistane kritusių karių kapų ir suradę 600. Bet tas skaičius nepilnas, nes pagal pagrindinio „Aušros“ informaciją (ką patvirtina ir afganų šaltiniai) daugelis žuvusiųjų laidojami žuvimo vietoje. Tačiau viena yra tikra, kad lietuvių yra žuvę šimtai.

Ar lietuvių lietuvių tegali būti tų tragiškų įvykių tik ste-

bėtojai, ar kokių nors būdu turėtų bandyti tuos įvykius lemti norima linkme?

Ieškodami atsakymo, pažiūrėkime, kas daroma kitų.

„Laisvojo Kabulo“ radijas

Europoje, ypač Prancūzijoje, įvykiams Afganistane rodoma daugiau dėmesio negu Amerikoje. Prancūzai pirmieji sudarė savanorių gydytojų grupes, kurios laisvės kovotojų kontroliuojamose teritorijose suorganizavo lauko ligonines sužeistiesiems gydyti ir afganų sanitaroms treniruoti. Paryžiuje taip pat gimė „Laisvojo Kabulo“ radijo idėja, kuri Afganistaną atidarė, galima sakyti, antrą kovos frontą. „Laisvojo Kabulo“ radijo idėjos pradininkai yra prancūzų kairiosios krypties filosofas Bernard-Henri Levy, Lenkijoje gimęs rašytojas Marek Halter ir 1976 metais į Čilės komunistų vadą iškeistas rusų disidentas Vladimir Bukovski. Žymiai finansinė parama ateina iš italų filmų magnato Renzo Rossellini.

Prancūzų technikai afganų laisvės kovotojams jau parūpino vieną trumpų bangų ir dešimt FM radijo siųstuvų. Vienas FM radijo siųstuvus kainuoja apie 3,500 dolerių. FM veikia 40 km radiusu, tad visai Afganistano teritorijai reikalinga 36-38 siųstuvai. Pradžioje transliacijos 30 min. kasdien buvo pagrindinėmis dviem afganų kalbomis, vėliau pridėta 10 min. rusų kalba, skirta invazinei kariuomenei. Vienas vien rusų kalba siųstuvus veikia į šiaurę nuo Kabulo, Panjšer slėnio kaimynystėje, ir yra nukreiptas į pagrindinę rusų oro bazę.

„Laisvojo Kabulo“ radijo tinklas reikšmingas keliais atžvilgiais: afganų tautą informuoja apie įvykius pasaulyje ir krašte, suriša atskirai kovojančias partizanų grupes, iki tam tikro laipsnio pasiekia sovietų kariuomenę ir, kas ypač svarbu, konsoliduoja susiskaldžiusią afganų rezistenciją. Iš šešių atskirai kovojančių pagrindinių grupių „laisvojo Kabulo“ radijo protokola pasirašė penkios.

Viltys ateičiai

Nerasyta partizaninio karo taisyklė yra — po tarydymo nelaisvę paimtam priešui kariui atimk gyvybę. Šios taisyklės iki šiol laikėsi primityvūs afganų partizanai. Dar blogiau, prieš nužudydami, sovietų belaisvį jie dažnai kankindavo.

Lietuviai ir kiti nerusai rusų uniformose yra patekę tiesiog į beviltišką padėtį: iš vienos pusės, verčiami tarnauti okupantui ir žudyti savo krašto laisvę ginančius afganus, o iš antros — net pabėgti pas laisvės kovotojus negali, nes ten laukia mirtis. Pakistanas pabėgusių sovietų karių irgi nepriima, o atbėgėlius grąžina rusams. Todėl rusų kalba „Laisvojo Kabulo“ radijo transliacijose sovietų kariai nėra raginami pas laisvės kovotojus pabėgti. Tokio raginimo nebuvo ir latvių pastangomis paruoštuose ir Afganistane paskleistuose lapeliuose lietuvių, latvių, estų ir rusų kalbomis. Ten tik primename, kad „sovietų imperializmas neša priespaudą ir mirtį afganams. Afganai nori gyventi taikoje savo krašte, be rusų viešpatavimo.

Neremkite Sovietų Sąjungos imperialistinės politikos. Padėkite Afganistano žmonėms. Nešaudykite į afganus“ ir t.t. Apie pabėgimą — nė žodžio.

Padėtis tarsi be išeities. Laimė, kad kai kurios afganų kovotojų grupės belaisvius pradėjo imti. Jie parodomi ir televizijoje. Viltis ateičiai — tai „Laisvojo Kabulo“ radijas. Suėjus artimesnį ryšį su afganų laisvės kovotojais ir jų ryšininkais Europoje ir Amerikoje, būtų galima per „Laisvojo Kabulo“ radiją afganų kalbomis palengvėle įsamoninti laisvės kovotojus, kad darytų skirtumą tarp rusų ir nerusų ir kad savo draugais laikytų pas juos pabėgusius pabaltiečius. Čia reikia rūpestingo planavimo ir pasiaukojančio veikimo.

A. + A. JULIJA ČERNIENĖ

Gyveno Hinsdale, Illinois, anksčiau gyv. Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1983 m. balandžio 19 d. 7:30 val. ryto, sulaukusi senatvės.

Gimė Lietuvoje, Telsių apskrityje. Amerikoje išgyveno 34 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime 2 dukterys: Marytė Černiūtė ir Dana Gylėnė, žentas Vytautas, anūkai Vytas, Saulius, Ina ir Viktorija; 2 sūnūs: Algirdas, marti Teresė, anūkai Tomas ir Gailutė; ir Vytautas, anūkai Linas ir Gita; 2 seserys: Vokietijoje Valė Vencloviene su vyru Liudu, jų sūnus Liudas su šeima Chicagoje, ir Venecueloje Emilija Latvienė su šeima; mirusio brolio Kosto sūnus Gus Nevar su šeima Wisconsin, mirusio vyro sesers Bubelių šeima, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas penktadienį, 4 val. popiet, Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, balandžio 23 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Lietuvių Tautines kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę Dukterys, sūnūs, marti, žentas ir anūkai.

Laid. direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

A. + A. ONAI ŠEPUTIENEI mirus,

dukrai ASS nare fil. DANGUOLEI ŠEPUTAITEI-JURGUTIENEI, žentui fil. JURGIUI JURGUČIUI, vyru JONUI ŠEPUTAI ir anūkams skautams ASTAI ir PAULIUI reiškiamė nuosirdžiai užuojautą.

AKADEMINIS SKAUTŲ SĄJUDIS

STASYS RASTIKIS

LIETUVOS LIKIMO KELIAIS

IŠ MANO UŽRASŲ

IV tomas

Šis leidinys jau seniai daugelio skaitytojų buvo laukiamas pasirodant. Knygoje sutelkti jo užrašai. Štai kaip autorius skelbia įvado vietoje: „Šioje knygoje, kaip ir kitose, nenoriu nieko peikti, nei girti. Rašau „sine ira et studio“ — be šališkumo, nes tik tuo keliu galima pasiekti istorinę tiesą, ar bent priartėti prie jos“.

Išleido Akademines Skautijos leidykla, Chicago 1982 m. Kaina su persiuntimu \$20.00.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$126 valstijos mokesčio.

Marija Danguolė Tamulionytė

LIETUVIAIS NORIME IR BŪT LITHUANIANS WE SHALL BE

Vadovėlis lietuviškai nemokantiems

Lithuanian for English speakers

Šis vadovėlis rūpestingai, gerai ir sistematiškai paruoštas mokiniams, lietuviškai nemokantiems. Be pradžios mokyklos mokiniams, jis taip pat tinka aukštesniosios mokykloms ir suaugusiems. „Lietuviais norime ir būt“ turi daug iliustracijų, didelio formato, kieti viršeliai, 923 psl. Kaina su persiuntimu 22 dol.

LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI yra atskiras sąsiuvinis, kuris specialiai pritaikytas vadovėliui „LIETUVIAIS NORIME IR BŪT“.

Šie pratimai kiekvienam padės išaiškinti ir išmokti lietuvių kalbą. Kaina su persiuntimu 4 dol. Vadovėlių ir pratimų iliustravo dail. Nijolė Palubinskienė. Užsakant abi kartu \$25 dol. Išleido JAV LB Svetimo Taryba Chicago — 1982.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1983 m. balandžio mėn. 21 d.

TĖVŲ ATSAKOMYBĖ

Kai tėvai rieja, meilės namuose nėra, tada nėra ir to šilto šeimos židinio, taip reikalingo vaikų asmenybės bręsti. Ir jei tėvai pasirenka skrybas, jiems tenka didžiulę atsakomybę. Nes jie, nepasiekdami Nazareto šeimos pavyzdžio, visiškai suardo šeimos vienybę ir užuot padovanę dangui naujus šventuosius, duoda galimybę kalėjimams turėti daugiau įnamių.

Kostas Paulius

A. + A. STASIUI JURKŪNUI

iškeliauvus negrįžtamam kelionėn, liūdesy likusius žmoną SOFIJĄ, dukrą MILDĄ su šeima, seseris STEFANIJĄ ir dr. TEOFILO su šeimomis ir brolių JONĄ su šeima nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

A. S. INGAUNIAI

A. J. SAMAIČIAI

E. B. UZEMIAI

Hot Springs, Ark.

Mylimai sesutei

A. + A. NATALIJA KUKIENEI

Lietuvoje mirus,

brolių kun. Vladą Aleksonį nuosirdžiai užjaučiame.

ADELE DULKSNIENE

VERUTE IR MATAS MILUŠAUSKAI

STASIS IR JUOZAS STROKAI

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69 Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

KANADOS ŽINIOS

Mississauga, Ont.

„TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ“ SPAUDOS VAKARAS

Šis savaitraštis kasmet su ruošia po vieną spaudos vakarą. Tai jau tradicija, bet spaudos vakarai yra turiningi meninėmis programomis, gausiais laimėjimais.

Šiemetinis spaudos vakaras vyko balandžio 9 d. Anapilio didžiojo salėje. Jį atidarė Kanados Liet. kultūros d-jos pirm. dr. Silvestras Čepas, prašydamas dalyvius atsistoti jū tylos minutę pagerbti neseniai mirusį kun. St. Yla. Pagrindinis renginio programos punktas buvo Toronto „Gintaro“ dainos ir muzikos vieneto dainos: Spaudos baltas valsas — muz. J. Banko (žodžiai B. Railos), Ei drauguži — R. Underio ir Viltinio, Laimingo vėjo ir Jūros šauksmas — muz. B. Gorbulskio, Rytiečių meilė — nežinomo muziko, Oi, mergužele — muz.

A. Paulionio, Paskutinis sekmadienis — nežinomo muziko, Per Klausučių ulytėlę — Liaudies daina ir, gausiems plovimams apaminti, pakartotas vienas programos punktas. Po to atlikėjai apdovanoti gelėmis. Muzikantai buvo Charles Goudie — gitara, Aladona Biskytė — akordeonas, Giedrė Paulionienė — elektrinė fisharmonija ir Patrick Halferty — bosinė gitara. Dainininkės: B. Abromaitytė, A. Biskytė, D. Čepaitė, D. Dirmantaitė, R. Kaknevičiūtė, A. Paliulytė, Ž. Šilinskaitė, S. Strimaitytė, R. Verbylaitė, solistas R. Paulionis. Vadovės — Giedrė Paulionienė ir Žibutė Šilinskaitė. Apšvietimą tvarkė J. Valaitis ir Vl. Paliulis, garso sistemos kontrolė — J. Govedas, šokių muziką „Sunset“ orkestras.

Didieji ir mažieji laimėjimai buvo turtingi lietuvių dailininkų paveiksais, keramikos darbais, skulptūromis, drožiniais, meniskais rankdarbiais. Vienas laimėjimo fantas piniginis — 500 dol.

Pr. Als.

APLINK MUS

× Nuo ateinančio sekmadienio, balandžio 24 d., reikia laikrodį pasukti viena valanda pirmyn (ne atgal, kaip buvo vakar dienos "Drauge" per klaidą paskelbta). Sekmadienį visa tvarka bažnyčiose, eisme ir paroduose bus valanda ankščiau.

× "Draugo" administracijos rengiamą ekskursiją į Egiptą, Izraelį ir Graikiją sudaro 39 asmenys. Techniškus darbus atliks, bilietus ir vizas išrūpina American Travel Service Bureau, kurios atstovas A. Lauraitis vadovaus šiai ekskursijai. Ekskursija iš O'Hare aerodromo išvyksta šiandien, balandžio 21 d., 2 val. p. p. Su ekskursija vyksta kun. Jonas Duoba, "Draugo" reikalų vedėjas Stasys Džiugas su žmona ir kt. Grįs gegužės 8 d.

× Lietuviams ginti komitetas šį sekmadienį, balandžio 24 d., 2 val. p. p. Jaunimo centro kavinėje rengia informacinį pranešimą, kaip KGB klastoja dokumentus, apie lietuvių tarybų, remiančių sovietinius dokumentus ir t. t. Kalbės adv. Povilas Žumbakis, Rasa Razgaitienė ir dr. V. Stankus, komiteto pirmininkas. Visuomenę kviečiama gausiai dalyvauti ir susipažinti su bolševikų rengiamais spąsais net svetimuose kraštuose.

× Sol. Roma Mastienė balandžio 30 d. išvyksta į Angliją, kur rengiami jos koncertai Londono gegužės 8 d., paskui Skotijoje ir Nottingham. Kadangi ten studijuoja ir praktika atlieka medicinos srityje jos sūnus, tai grįs tik gegužės 30 d.

× Panevėžiečių klubo susirinkimas kviečiamas balandžio 24 d. 12 val. šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje. Atnašaus kun. K. Kuzmickas. 1 val. J. centro apatinėje salėje susirinkimas, kur Br. Kvilyk kalbės apie jo ruošiamą spaudoje knygą "Panevėžio vyskupija" ir parodys skaidres. Visi panevėžiečiai maloniai kviečiami dalyvauti.

× Amerikos Lietuvių Tarybos posėdyje balandžio 15 d. sekretoriumi išrinktas Gr. Lazauskas, visuomeninių reikalų komisijos pirmininku dr. L. Kriaučiūnas, skyrių tvarkymo — T. Blinstrubas, finansų — M. Pranevičius, teisių — adv. A. Domanskis.

× Mišios už a. a. kun. Stasį Ylą bus šį sekmadienį, balandžio 23 d. 5 val. vak. Tėvų Jėzuitų koplyčioje prie Jaunimo centro.

× Pavasarinis piknikas Indianoje, ruošiamas Gerojo Ganytojo globos namų, įvyks sekmadienį, balandžio 24 d. Maloniai visus kviečiama džiugiai pasišmonėti, skaniai pasivaikinti, pamatyti jau ten atliktus ir ateities darbus. Vaziuoti 41 keliu iki Cedar Lake, paskui 133 g-vė iki Cline ties Lyle vaistine (12611 Cline St.). Vyks ir sandomas autobusas. Į jį registruotis telefonu 436-6376 iki 9 val. ryto arba po 9 val. vak. (pr.).

× Danguolė Valentinaite, aptarnauja lietuvių, nuosavybės pirkime bei pardavime. Jai skambinkite tel. 767-0600, Bu-draitis Realty. (sk.).

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimams. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.).

× ARAS — Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Su aukštu patyrimu; esame apdrausti. Pats prižiūri darbą. Arvydas Kiela — 737-1717. (sk.).

× Rašytojo Apolinaro Bagdono naujos poezijos knygos "Žvilgsnis į tolį" sutiktuves vyks balandžio 29 d., penktadienio vakaronės metu 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Rengia LB Marquette Parko apylinkės valdyba, vadovaujama Birutės Vindašienės. Visi maloniai kviečiami dalyvauti ir įsigyti naujai išleistą knygą. Bus kavutė ir autorius pasirašinės autografus.

× Džukų draugija iš gauto pelno per tradicinį balių, kuris vyks gegužės 14 d., nutarė paskirti 300 dol. Lietuvos pasiuntinybės remonto išlaidoms padengti.

× Knygos "Gyvenimas okupuotoje Lietuvoje", kurios rankraštis buvo atėjęs iš Lietuvos, pirmoji laida buvo labai greit išpirkta, ir skubiai teko leisti antrą laidą. Antroji laida jau baigta spausdinti ir pradeda platinti. Išleido Pasaulio lietuvių archyvas. Gaunama ir "Drauge". Minkšti viršeliai, tai ir kaina pigesnė — su persiuntimu 10 dolerių.

× Keramikė Marytė Gaižtėnė ruošiasi savo parodai, kuri bus Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Parodos atidarymas bus penktadienį, balandžio 22 d., 7:30 val. vak.

× Tautinio ansamblio "Grandes" istorija nuotraukose — tai ansamblio nuotraukų paroda, kuri yra rengiama ansamblio 20 metų sukakties proga Jaunimo centre. Parodą rengia Vincas Paviličius.

× Kasdien didėja susidomėjimas "Margučio" rengiamu Nėlės ir Arvydo Paltinų koncertu, kuris bus gegužės 8 d. 3 val. p. p. Jaunimo centre. Bilietų dar galima įsigyti Vaznelių prekybos ir Margučio" raštinėje.

× Kazys Rožanskas, Viktorui Diminskiui po nelaimingo automobilio užgavimo ir sužalojimo negalint dirbti knygų platinimo darbo, pradėjo tą darbą dirbti. Jis dar platina knygas ne tik šeštadieniais ir sekmadieniais įvairiose lietuviškuose renginiuose, bet taip pat tvarko ir visą "Draugo" administracijos knygų platinimo skyrių.

× Kotrynos Grigaitytės "Vaidu prie žemės", novelių, dar yra apie kelios dešimtys egzempliorių, nors buvo skelbta, kad laida išsišabgusi. Kaina su persiuntimu 3 dol. Gaunama "Draugo" administracijoje.

× Kun. Stasys Raila, Mas-peth, N. J., mūsų rėmėjas, atsiuntė 25 dol. auką už gerą "Draugo" informaciją. Labai ačiū.

× Sol. Stasė Klimaitė-Pautienė, Santa Moni a, Cal., už gerą "Draugo" informaciją atsiuntė 30 dol. auką. Labai ačiū.

× A. Radžius, Baltimore, Maryland, mūsų bendradarbis, Jonas Stankus, Chicago, Ill., lietuvių organizacijų darbuotojas, atsiuntė įvairiomis progomis po 10 dol. auką. Labai ačiū.

× A. A. Teofilio Labanausko vienerių metų mirties sukaktį minint šv. Mišios už jo sielą bus atnašaujamos balandžio 23 d., šeštadienį, 8:30 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. Gimines ir artimieji prašomi prisiminti jį maldose.

× A. a. Fabijono Valinsko 3-jų metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios už jo sielą bus atnašaujamos balandžio 23 d., šeštadienį 9:30 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. Šeima prašo gimines ir draugus pasimelsti už a. a. Fabijoną. (pr.).

× A. a. Fabijono Valinsko 3-jų metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios už jo sielą bus atnašaujamos balandžio 23 d., šeštadienį 9:30 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. Šeima prašo gimines ir draugus pasimelsti už a. a. Fabijoną. (pr.).

× Dangiame ir taisome visų rūšių stogus. Taip pat darome aluminijaus ir medžio darbus. Skambinkite Algiiui Jasaičiui tel. 434-4486. (sk.).

Lietuvių Fondo metinio suvažiavimo dalyviai Jaunimo centre Chicagoje. Pirmoje eilėje iš kairės: St. Baras, dr. G. Balukas, dr. P. Kisielius ir inž. Br. Nainys. Nuotr. Jono Tamulaciū

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LIETUVISKAS VAIKŲ DARŽELIS

Vienintelis pasaulyje montessoriniais principais vedamas lietuviškas priešmokyklinio amžiaus vaikų darželis veikia Kriaučiūnų vardo Vaikų nameliuose, 2743 W. 69 St., Chicago, Ill. Įsteigtas prieš 20 metų Amerikos Lietuvių Montessori draugijos, darželis kasmet susilaukia maždaug 30 mokinių. Daugumas šitų vaikų yra atvežami iš įvairių priemiesčių, net iš tolimų Lemonto ir Berwyno. Kodėl jaunos šeimos moka aukštą mokslapiginį ir veža savo mieguistus mažikuosius apsigatavusius, ledingais keliais į Marquette Parko centrą? Kodėl nepasitenkina savo vietinė montessorinė mokyklė, kuri yra labai palaidi išsivystę, ilgoms atvykimams ar pigesniais, ilgomis vandens atidais "Papoose" ar "Little Shepherd" priežiūros centrais?

Pirmiausia, tėvai įvertina montessorinę auklėjimo sistemą, kuri siekia ugdyti savarankišką, savim pasitikintį, fiziškai, protinai, emocinai ir socialiai išsivysčiusį vaiką. Tėvai įvertina, kad šie vaikai gali lietuviškai pasikalbėti? Atsilankę į Vaikų namelius, jauni lietuviukai jaučiasi lyg laimingi ančiukai į prūdelį įlindę. Kiek įdomių darbų, žaislų, kokia daili klasė su mažytėmis kėdutėmis ir staliukais, kiek pažįstamų ir naujų knygelių, lietuviškų papuošalų, žemėlapių. O svarbiausia, ir mokytojos ir kiti vaikučiai kalba suprantama kalba. Kiek jaunos šeimos besistengtų namuose vartoti lietuvių kalbą ir vaikus su pažindint su lietuvių kultūra ir tradicijomis, rodos, šiais laikais vien to neužtenka. Kuo vaikas turės daugiau lietuviškų patirčių, tuo lengviau galės atsverti amerikietiškos kultūros vispasišakojimą į gyvenimą. Darželyje vaikai ne tik su suaugusiais lietuviškai kalbasi, bet ir su bendraamžiais, kas labai svarbu. Taip pat svarbios yra bendros dainos, deklamacijos, šokiai ir žaidimai lietuvių kalba. Draugystės išsivysto ne tik tarp vaikų, bet ir tarp šeimų. Kada ateina laikas lankyti lituanistinę mokyklą ar įsirašyti į lietuvišką organizaciją, Vaikų namelių auklėtiniai gali drašiai įsijungti, nes jau turi ten draugų.

1963 m. rudenį Vaikų nameliuose veiks dvi klasės, kurios susirinks penkioms savaitės dienoms po 3 valandas. Rytinė klasė nuo 8:30 iki 11:30 val. r. skirta gerai lietuviškai kalbančioms vaikams. Popietinė klasė nuo 12:30 iki 3:30 val. p. p. bus pravedama anglų kalba ir atidarys visiems, net ir nelietuvių kilmės vaikams. Joje lietuvių kalba bus pristatoma kaip "svetima kalba". Kiekviena klasė ribota maždaug dvidešimčiai mokinių. Vaikai nuo 2.9 iki 4.9 metų amžiaus gali būti registruojami. Montessori programą pilnai išieiti reikia 3 metų, tačiau vaikai priimami ir vieneriems ar dvejiems metams. Kasdieninėje dienotvarkėje bus randaama laiko individualiam darbui, patirtims mažose grupėse, visos klasės bandymams užsiėmimui ir užkandžiui.

Sekmadienį, gegužės 1 d., visuomenę kviečiama į Vaikų namelių apžiūrą, kuri vyks nuo 1 iki 5 val. p. p. Atsivieskite savo vaikelius ar anūkelius, praneškite apie šį įvykį amerikiečiams kaimynams ir draugams. Visi mieliai laukiami susipažinti su klase, mokytojomis ir mokslo priemonėmis. Norintys daugiau informacijų, prašomi skambinti į namelius rytais telefonu 476-4999.

× Kun. Antanas Naujokas, Columbus, Ohio, pratęsė prenumeratą, pridėjo auką su laišku: "Širdingas ačiū už "Draugo" siuntinį, gražų, sumanų jo redagavimą, už mūsų tautos palikimą! Jūs vaidinate labai didį vaidmenį čia užsienyje, bet ir Lietuvoje. Jie labai gerai žino apie jus... Ir norėtų, kad jūs visai nebūtų... Bet jų nelaimė, Dievas Jus laimina. Lai-kykitės!" Labai ačiū už auką ir gražų laiškutį.

× Steponas Bučmys, Dayton, Ohio, buvo atvykęs į Chicago, lankėsi "Drauge" ir ta proga įsigijo naujausių leidinių ir plokštelių už didesnę sumą.

× Algirdas Sinkevičius, Melrose Park, Ill., lietuviškų organizacijų darbuotojas, lankėsi "Drauge" Melrose Parko lietuvių amerikiečių klubo reikalu ir ta proga įteikė savo asmeninę auką 20 dol. "Draugo" dienraščio stiprinimui. Labai ačiū.

× Jonas Balbatas, Cleveland, Ohio, lietuviškų organizacijų rėmėjas, pratęsė "Draugo" prenumeratą su 25 dol. auka. J. Balbatas skelbiame garbės prenumeratorių, o už paramą savai spaudai tariame nuodirdų ačiū.

× Kazys Skripkus, Lockport, Ill., pratęsė prenumeratą su 15 dol. auka dienraščio paramai. Labai ačiū.

× Vytas Juodišius, Chicago, Ill., lietuviškos knygos mylėtojas, Stasys Radžionis, Spring Grove, Ill., Jurgis Geležūnas ir A. Keveža, Chicago, Ill., atvyko į "Draugą" ir įsigijo naujausių leidinių.

× Juozas Vaskela, Mississauga, Ont., Kanada, atsiuntė 6 dol. auką. Po 5 dol.: Charles M. Gričius, J. Roland, E. Zinkevičius, F. Collins. Labai ačiū.

tiškai ir emocinai sveiką žmogų. Montessori darželyje vaikai specialioje pritaikytoje aplinkoje parūpinamos įvairios jausmų medžiagos, paruoštos iš praktiško gyvenimo, kalbos, matematikos, geografijos, gamtos ir meno sričių. Dirbdamas su šia medžiaga, vaikas stato pagrindus tolimesniam kūrybiniam mokymuisi. Kriaučiūnų vardo Vaikų nameliuose veikiančios darželės priklauso Amerikos Montessori draugijai ir jame dirba diplomuotos Montessori auklėtojos. Moksloapiginiai šioje mokyklėlėje yra žymiai mažesni negu kitų Montessori darželių.

Lygiai svarbu tėvams yra darželio lietuviškumas. Mūsų mažieji vaikai auga grynai amerikietiškoje aplinkoje. Kada ir kur priešmokyklinio amžiaus vaikeliai sustinka su kitais lietuviukais? Neskaitant tėvelių, brolių, sesučių, gal ir senelių, su kuo tie vaikeliai gali lietuviškai pasikalbėti? Atsilankę į Vaikų namelius, jauni lietuviukai jaučiasi lyg laimingi ančiukai į prūdelį įlindę. Kiek įdomių darbų, žaislų, kokia daili klasė su mažytėmis kėdutėmis ir staliukais, kiek pažįstamų ir naujų knygelių, lietuviškų papuošalų, žemėlapių. O svarbiausia, ir mokytojos ir kiti vaikučiai kalba suprantama kalba. Kiek jaunos šeimos besistengtų namuose vartoti lietuvių kalbą ir vaikus su pažindint su lietuvių kultūra ir tradicijomis, rodos, šiais laikais vien to neužtenka. Kuo vaikas turės daugiau lietuviškų patirčių, tuo lengviau galės atsverti amerikietiškos kultūros vispasišakojimą į gyvenimą. Darželyje vaikai ne tik su suaugusiais lietuviškai kalbasi, bet ir su bendraamžiais, kas labai svarbu. Taip pat svarbios yra bendros dainos, deklamacijos, šokiai ir žaidimai lietuvių kalba. Draugystės išsivysto ne tik tarp vaikų, bet ir tarp šeimų. Kada ateina laikas lankyti lituanistinę mokyklą ar įsirašyti į lietuvišką organizaciją, Vaikų namelių auklėtiniai gali drašiai įsijungti, nes jau turi ten draugų.

SAULIŲ PASTOGEJE

Vyt. Didž. saulių rinktinė balandžio 9 d. savuose namuose suruošė pavasarinį rengimą. Nežiūrint, kad tą pačią dieną buvo ir daugiau Chicagoje lietuvių renginių, tačiau prisirinko svečių pilnutėlė salė. Rinktinės vicepirmininkas J. Mackonis pradžioje pasveikino saulių s-gos pirmininką K. Miklovitį su žmona, moterų vadovę B. Jasaitienę, jūrų saulių vadovę ir Gen. Daukanto jūrų saulių kuopos pirmininką Ed. Vengianską, seses ir brolius šaulius ir visas viešias ir svečias, padėjo į visus už atsilankymą ir palinkėjo jaukiai praleisti vakarą. Taip pat pasveikino giminius balandžio mėnesį ir paprašė vi-

Lietuvių Fondo metiniame 20-tame suvažiavime Jaunimo centre, Chicagoje, studentai, gavę LF stipendijų čekius. Iš kairės: Albertas Tuskenis, Rim-gaudas Kasiulis ir Robertas Vitas. Nuotr. Jono Tamulaciū

liuoc veiks dvi klasės, kurios susirinks penkioms savaitės dienoms po 3 valandas. Rytinė klasė nuo 8:30 iki 11:30 val. r. skirta gerai lietuviškai kalbančioms vaikams. Popietinė klasė nuo 12:30 iki 3:30 val. p. p. bus pravedama anglų kalba ir atidarys visiems, net ir nelietuvių kilmės vaikams. Joje lietuvių kalba bus pristatoma kaip "svetima kalba". Kiekviena klasė ribota maždaug dvidešimčiai mokinių. Vaikai nuo 2.9 iki 4.9 metų amžiaus gali būti registruojami. Montessori programą pilnai išieiti reikia 3 metų, tačiau vaikai priimami ir vieneriems ar dvejiems metams. Kasdieninėje dienotvarkėje bus randaama laiko individualiam darbui, patirtims mažose grupėse, visos klasės bandymams užsiėmimui ir užkandžiui.

Sekmadienį, gegužės 1 d., visuomenę kviečiama į Vaikų namelių apžiūrą, kuri vyks nuo 1 iki 5 val. p. p. Atsivieskite savo vaikelius ar anūkelius, praneškite apie šį įvykį amerikiečiams kaimynams ir draugams. Visi mieliai laukiami susipažinti su klase, mokytojomis ir mokslo priemonėmis. Norintys daugiau informacijų, prašomi skambinti į namelius rytais telefonu 476-4999.

J. N.

Vyt. Didž. saulių rinktinė balandžio 9 d. savuose namuose suruošė pavasarinį rengimą. Nežiūrint, kad tą pačią dieną buvo ir daugiau Chicagoje lietuvių renginių, tačiau prisirinko svečių pilnutėlė salė. Rinktinės vicepirmininkas J. Mackonis pradžioje pasveikino saulių s-gos pirmininką K. Miklovitį su žmona, moterų vadovę B. Jasaitienę, jūrų saulių vadovę ir Gen. Daukanto jūrų saulių kuopos pirmininką Ed. Vengianską, seses ir brolius šaulius ir visas viešias ir svečias, padėjo į visus už atsilankymą ir palinkėjo jaukiai praleisti vakarą. Taip pat pasveikino giminius balandžio mėnesį ir paprašė vi-

Lietuvių Fondo metiniame 20-tame suvažiavime Jaunimo centre, Chicagoje, studentai, gavę LF stipendijų čekius. Iš kairės: Albertas Tuskenis, Rim-gaudas Kasiulis ir Robertas Vitas. Nuotr. Jono Tamulaciū

IŠ ARTI IR TOLI

I. A. VALSTYBĖSE

— Ateitininkų Federacija skiria 2000 dol. premiją už geriausią religinės literatūros veikalą, išleistą 1981-82 metais. Premijos mecenatas yra kun. dr. Juozas Prunskis. Federacijos pakviesta vertinimo komisija, kurią sudaro kun. dr. Tomas Žilaitis — pirmininkas ir nariai Antanas Vaičiulaitis, Aleksandras Radžius, Virginija Gureckienė ir Kęstutis Čižiūnas, balandžio 24 dieną renkasi Washingtone posėdžiui, kuriame ji atrinkis ir premijos viena iš penkių atsistų tos srities knygų.

— Švento Kazimiero metų komiteto pirmininkas inž. Vytas Algimantas Bartkus sutiko įeiti į Šv. Kazimiero metų komitetą, kaip ryšininkas su lietuvių Šv. Kazimiero metų komitetu Romoje. Šv. Kazimiero 500 metų mirties jubiliejus bus atšvęstas Romoje ir visame pasaulyje sekmadienį, 1984 m. kovo 4 d.

Kun. Bartkus padės koordinuoti pasaulio lietuvių viešnagę Romoje. Šimtai lietuvių iš viso pasaulio žada susirinkti Šv. Petro bazilikoje Romoje tą dieną. Popiežius kviečiamas atvažiuoti šv. Mišias ta proga ir tarti žodį lietuviams. Kun. Bartkus jubiliejinių metų komiteto įpareigotas su Romu Keziu, kelionių biuro "Vytis" savininku, pasirūpinti, kad lietuvių, atvykę į Romą, galėtų patogiai drauge apsigyventi Villa Lituana, Lietuvių kolegijoj arba kitam patogiam viešbuty prieinama kaina. Kun. Bartkus yra Marijos Apreiškimo lietuvių parapijos Frackville, Pa., klebonas. Mokslus baigęs Romoje, gyvenęs Šv. Kazimiero kolegijoj. Jis Romą puikiai pažįsta. Techniškos kelionės reikalus ekskursijai iš New Yorko tvarkyti komiteto pakviestas apsiėmė Romas Kezys su savo "Vytis" Travel Bureau, kuris yra 2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y., telef. 212-769-3300.

— Babaličių moterų taryba šį namuose balandžio 24 d., sekmadienį, minės savo 36-rių metų veiklos metinę šventę. Susirinkimu ir vaišėmis rūpinasi lietuvių atstovės.

— A. a. Veronika Pažereckienė, gyvenusi Woodhaven, N. Y., mirė kovo 30 d., ligoninėje išgijusi pusantrų mėnesio. Po pamaldų Apreiškimo par. bažnyčioje palaidota Veteranų kapinių sūgiedoti jiems Ilgiausių metų.

Solistas Alg. Brazis, akompanuojant muz. A. Vasaičiui, su dainavo kelias lietuviškas dainas ir arijas, už ką publika vertai nepagailėjo aplodismentų. Jo dainos ne tik mus sužavėjo pasigėrėtinu atlikimu, bet ir skaudžiai priminė mūsų seses ir brolius pavergtoje tėvynėje nešančius barbarinį komunistinį jungą. Toliau sekė prie gausiai ir skaniai paruoštų užkandžių pasidalinimas mintimis ir, žinoma, norintys ir pasižavėti iki po pusianakčio.

Tenka pasidžiaugti, kad rinktinės vadovybė su pirmininku Vl. Išganaičiu ir moterų vadove M. Dapkienė nesigaili darbo ir rūpesčio suruošti kartas nuo karto rengimus, kuriuose, nors laikinai, išsiblaškoma iš kasdieninių rūpesčių ir susibūrus pasidalinama mintimis.

Balandžio 10 d. rinktinės namuose buvo sukvietti turintieji uniformas sesės ir broliai šauliai. Pirmininkas Vl. Išganaičis ir vicepirmininkas J. Mackonis paaikšino apie uniformos dėvėjimo taisykles, jos gerbimą, elgseną uniformuotiesiems ir pareigų atlikimą. Vėliau vadovas J. Gurevičius praktiškai supažindino su veiksmų atlikimu prie vėliavų ir garbės sargybose.

Kaip matome, saulių rinktinė dar tebėra veiki.

J. M.

nėse. Liko vyras, du sūnūs, dukra, anūkai, ok. Lietuvoje motina ir brolio žmona.

— Aniceta ir Petras Litvinai, Šv. Kazimiero parapijos nariai Los Angeles, balandžio 23 d. švenčia savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Ta proga parapičiai ir parapijos vadovybė juos sveikina.

KANADOJE

— Londono sporto klubas "Taurus", neseniai susiorganizavęs, turėjo draugiškas krepšinio rungtynes su Toronto klubo "Aušra". Laimėjo "Aušra" 150-69 pasekme. Tai pirmas Londono klubo krikštas. Klubas ir žaidėjai pralaimėję nenusime, nes jie dar tik pradėję treniruotis. "Taurus" pasveikino "Aušrą" už galimumą pasimokyti kaip žaisti, ir tikisi ateityje laimėti mažesnių pralaimėjimo skaičių.

ARGENTINOJE

— A. a. Julija Gudavičienė, 77 metų amžiaus, mirė vasario 26 d. senelių prieglaudoje Avellanedoje, Buenos Aires. Liko sūnus.

— A. a. Alfredas Mikalaitis, 37 metų amžiaus, tragiškai mirė vasario 6 d. Berisso mieste. Liko liūdinti žmona, du vaikai, broliai su šeimomis, giminės P. ir U. Sakalauskai ir El. Mekšriūnienė.

— Sofija Petraitienė mirė kovo 4 d. Lanus mieste. Liko vyras Juozas Petraitis, buvęs sporto klubo "Kovo" pirmininkas, taip pat sūnus ir dvi dukros su šeimomis.

— A. a. Kostas Jurčius, 78 metų amžiaus, mirė peritų metų pabaigoje Berisso mieste. Buvo kilęs iš Pėsčių km., Kretinagos apskr. Nuliūdime liko žmona, dukra ir artimi giminės ok. Lietuvoje. Palaidotas Berisso kapinėse.

— Antanina Noreikaitė ir Konstantinas Misiūnai, remdami lietuvišką kultūrą, išleido "Laiko" numerį, tuo tapdami šio laikraščio garbės leidėjais. K. Misiūnas yra kilęs iš Gilutos km., Melagėnų par., švenčionių apskr. Argentinon atvykęs 1928 m. Jo žmona atvyko su savo broliene ir jos dukra per šveicariją po II-jo pas. karo. Šeima jie sukūrė 1950 metais. Savo santaupomis jie dalinasi, kai reikia remti lietuvių spaudą ir lietuviškus reikalus.

SVEICARIJOJE

— Lietuvių Bendruomenės suvažiavimas į Vasario 16-toji buvo kartu Berne vasario 27 d. Kun. dr. J. Juraitis atlaikė šv. Mišias ir pasakė progai pritaikytą pamokslą. Paskaitą skaitė prof. dr. Juozas Eretas. Tautinių šokių grupė "Viltis", vadovaujama J. Stasiulienės, pašoko kelis lietuviškus tautinius šokus, nors visi šokėjai yra šveicarai. Buvo išrinkta ir nauja valdyba: pirm. dr. A. Kušlys, vicepirm. dr. J. Pečiulionytė, ižd. I. Augėvičiūtė-Kaestli.

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS

2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162

Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8299

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.